

DOMOLJUB

Izkušna vsak štetek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništva „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2. Narodna, reklamacije in inserati pa: Upravištva „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❧

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petstvarita (šestina „Domoljubova“ širina 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Čekovalni promet poštno-hranilnišnega urada št. v. 824.797.

Štev. 20.

V Ljubljani, dne 16. maja 1907.

Leto XX.

Plačilni dan.

Radi bi pogledali vsem liberalcem na slovenski zemlji zdaj neposrednje po volitvah v dušo. Za žepe vemo, kako jim je; olajšali so si jih precej. Vina in druge pijače so popili na mernike, pete so si zbrusili, vsega lažnjivega kljukca in Pavliha so predelali v svojih nebrojnih lažeh in obrekovanjih, kot medvede so vlačili razne Dekleve in Grudne okrog. vpili so kot bi bil cel svet njihov... In konec? Leže na tleh poteptani od tisočev mož, zadušeni pod silo glasovnic, ki so se oddale za S. L. S.

Kako se jim godi? Ali jih je kaj sram? To bo težko pri njih, ker sramu sploh ti ljudje niso sposobni. Ali so žalostni? To bo nekoliko bolj res, toda njihova žalost ni kesanje, marveč je samo podobna žalosti roparjev, ki ga napadenec pobije, da obleži v blatu in javka, zakaj ni imel več sreče pri svojem grdem delu. Po naši sodbi pa tudi žalost ni najhujše čustvo v dušah naših liberalcev. Ti ljudje tuhtajo samo eno, kako bi iznašli kako novo hinavstvo. S temi larfami, ki so si jih sedaj nateknili na lice, ne pridejo nikamor. Zato bo treba novih. Brez hinavstva pa pri

njih sploh ni nobena reč mogoča. Naj bodo brez skrbi: naše ljudstvo jih bo spoznalo in obsodilo, pod kakršnokoli larfo se prikažejo.

Bil je 14. maj sodni dan za liberalce. Obsojeni so sramotno, da se mora nad njihovo usodo zgražati vsak poštenjak. Bil je plačilni dan našega ljudstva. Za vsa zaničevanja in nesramne napade, ki jih morajo pretrpeti od liberalne druhalni naši škofje, so dobili plačilo. Vso proticerkveno in protiversko gonjo so jim volivci pošteno in modro vrnili. Plačali so jim pa tudi vse nesramne napade na moše poštenega dela, na kmeta in delavca. Dobili so plačilo, ki so ga zaslužili, bogato z obrestmi vred. Naj si zapomni vsa liberalna svojat z liberalnimi učitelji na čelu: Naše ljudstvo nikomur nič dolžno ne ostane. Za zdaj smo bot. Naj pazijo, da nas ne pozovejo iznova k plačevanju. Mi bomo točni; dobili bodo plačilo, kakor so ga zadnji toreki.

Ljudstvo vstaja in hodi. Po splošni volivni pravici je izhodilo in pokazalo je, da zna brez liberalne pomoči. Liberalne pestunje, ki so se ponujale da bi ga vodile, niso dobile nič dela. Pri nas jih ne rabimo. Ljudstvo, ki je izhodilo, ostane na nogah braniti božjo čast in svoje pravice. Kdor se

mu tu postavi pred noge, bo položen in strt, kakor je strta liberalna stranka na Slovenskem.

Eno besedo še zapeljancem, revežem, ki so iz slabosti, odvisnosti, ali iz nepremišljenosti capljali topot za liberalno zastavo. Ali jih bo srečala pamet? Ali bodo spoznali, da tič, ki se okida v lastno gnezdo, ni nič vreden? Ogromne čete krščansko-ljudske misli stoje kot nepobitna trdnjava zmagonosno, zmagooobetno pred nami. Ogledajo naj si jih zaslepljeni reveži in naj najdejo pot med nje, ki so jo zgrešili. Zdaj tudi sani leže v jarku. Vstanejo naj in grede naj s svojimi tovariši po poti, ki jo velela vest in poštenje.

Saj je Slovenska Ljudska Stranka zbrala v svojem taboru vse, kar je za pošteno ljudsko delo vnetih mož na Slovenskem. Povzdigniti naše ljudstvo do boljše bodočnosti je njen namen, s katerim zmaguje.

Na čelu ljudske zmagovite armade pa stoje poslanci, ki jih je počastila s svojim zaupanjem. Njihova najsve-tejša dolžnost je neumnorno delo v prid te armade. Lep je čas, ki živimo v njem, a tudi resen je. Boj se je za zdaj polegel; zdaj naj se pa prične delo!

Ožja volitev v Ljubljani!

Oddanih je bilo na vseh voliščih 5179 veljavnih glasov.

Kregar 1526, Hribar 2589, Kristan 641, Del Cott 418.

Razcepljenih glasov je 5, neveljavnih 21. Torej je ostal Hribar za 1 glas v manjšini.

Velika odločilna bitka.

Cela naša domovina je prihitela včeraj na volišče. Burne so bile včerajšnje volitve po celi državi, ko so prvič prišli na volišče vsi državljani, da glasujejo na podlagi splošne in enake volivne pravice. Vsled krepke in dosledno izpeljane organizacije Slovenske Ljudske Stranke je ta borba na Kranjskem dovela do rezultata, ki smo ga pričakovali: Po celi deželi so izvoljeni poslanci Slovenske Ljudske Stranke z ogromnimi večinami, in v Ljubljani, ki so jo liberalci smatrali za svojo nepremagljivo trdnjavo, je prišla Slovenska Ljudska Stranka v ožjo volitev. Na Štajerskem, na Koroškem in na Goriškem so se vrlo držali naši somišljeniki, deloma v trdem boju, tako, da smo z izidom včerajšnjih volitev splošno lahko zadovoljni. Uspehi so nam zaslužen plačilo za težko in požrtvovalno delo naših vrlih somišljenikov, ki visoko drže prapor krščanskega slovenskega ljudstva. Volivno gibanje je globoko razoralo naš narod, in vse struje in vse stranke, ki se pojavljajo splošno med evropskimi narodi, so se poizkusile včeraj tudi v naši domovini. Uspeh je:

Velika zmaga idej, ki jih zastopa Slovenska Ljudska Stranka.

Velika preizkušnja naše stranke je vrlo dobro izpadla. S ponosom gledamo na te uspehe in z upanjem, da bodo naši somišljeniki, v svesti si, da zastopajo pravi program za naš narod, delovali brez strahu in z isto požrtvovalnostjo dalje. V našem taboru je slovensko ljudstvo, in naša naloga je, da to zaupanje opravičimo in vse svoje moči zastavimo za vsestranski napredek našega naroda.

Ti tisoči, ki so včeraj povzdignili svoj glas za Slovensko Ljudsko Stranko in za njene zastopnike, nam pričajo, da slovensko ljudstvo priznava njena načela za edino prava in rešilna, in odločilna obsodba, ki je pomandrala v tla včeraj liberalizem, je za vselej, je za

vselej pokopala tisto grdo stranko, ki je životarila vedno le od zaničevanja in izkoriščevanja našega ljudstva. Z lažmi in obrekovanjem so delali, zabeljenim s pijačo, terorizmom in demoralizacijo, a zdaj so dobili od ljudstva odgovor, ki jim bo zvenel po ušesih in ki bo strl njihovo strahovlado nad poštenim ljudstvom. Ta trenutek, ko pišemo ta članek v pozni nočni uri, znašajo glasovi naših kandidatov že 38.530, večina njihova nad nasprotniki pa je 26.321. Ta številka se bo danes po nadaljnjih podatkih še izpopolnila. Te številke govore tako jasno, da je odveč vsaka nadaljna razlaga. Zopet imamo pred sabo natančen kulturni zemljevid slovenske zemlje, in naša naloga bo, da ga proučimo in da si začrtamo na podlagi teh velikih dejstev svoje nadaljno delovanje v prosep in blagor našega ljudstva.

Sličajna zmaga S. L. S.

LJUBLJANSKA OKOLICA.

Število veljavno oddanih glasov 5825. Dr. Šusteršič 4210, Zirovnik 587, Petrič 991. 37 glasov razcepljenih. Torej je izvoljen dr. Šusteršič z večino 2595 glasov!

KAMNIK.

Število veljavno oddanih glasov 5530. Dr. Krek 4800, Sršen 721, 9 glasov razcepljenih, 51 glasov neveljavnih. Torej je izvoljen dr. Krek z večino 4071 glasov!

RADOVLJICA, TRŽIČ, KRANJSKA GORA.

Število veljavno oddanih glasov 5486. Pogačnik 4112, Čop 564, dr. Dermota 791. 19 glasov razcepljenih. Torej je izvoljen Pogačnik z večino 2738 glasov!

ŠKOFJA LOKA, KRANJ.

Število veljavno oddanih glasov 5486. Demšar 4507, Novak 415. 43 glasov razcepljenih. Torej je Demšar izvoljen z večino 4049 glasov!

VELIKE LAŠČE, RIBNICA, ŽUŽEMBERK.

Število veljavno oddanih glasov 4662. Jaklič 3965, Rudež 178, Skubic 331, Rus 134. 54 glasov razcepljenih, neveljavnih 17. Jaklič je torej izvoljen z večino 3268 glasov!

NOVO MESTO, METLIKA, ČRNOMELJ.

Število veljavno oddanih glasov 5530. Šuklje 5031, razcepljenih 97, neveljavnih 74. Šuklje je torej izvoljen z večino 4934 glasov!

POSTOJNA, SENOŽEČE, ILIRSKA BISTRICA, VIPAVA, LOŽ.

Oddanih veljavnih glasov: 8809.

Dr. Žitnik 5648.

Dekleva 2985.

Mozetič 168.

Razcepljenih glasov 8, neveljavnih 48.

Žitnik je zmagal z večino 2487 glasov.

IDRIJA, VRHNIKA, LOGATEC, CERKNICA.

Oddanih veljavnih glasov 7283.

Gostinčar 4731.

Gruđen 1400.

Kopač 1137.

Razcepljenih glasov 15, neveljavnih 179.

KOČEVJE.

Število veljavno oddanih glasov 3290. Auersperg 2187, Obergtöhl 1085, razcepljenih glasov 18, neveljavnih glasov 6. Torej je Auersperg izvoljen z večino 1102 glasa.

KRŠKO, KOSTANJEVICA, MOKRONOG, TREBNJE.

Vseh veljavnih glasov je 6846. Dr. Janko Hočvar 4564, Penca 1385. Gombač 875. Drugih razcepljenih glasov 24, neveljavnih 98. Dr. Janko Hočvar je izvoljen z večino 2280 glasov!

RADEČE, LITIJA, VIŠNJA GORA.

Vseh veljavnih glasov 6085. Povše 4751. Cankar 1302. Razcepljenih 32, neveljavnih 70 glasov. Povše zmagal z večino 3417 glasov!

Kandidatje S. L. S. so dobili na Kranjskem 47.845 glasov, njihova večina nad nasprotniki znaša 32.058 glasov!!!

Političen pregled.

NAŠ CESAR NA POTOVANJU.

Akoravno je naš cesar že v visoki starosti, je vendar še neumorno na delu. Njegovo delo je že od mladega, napraviti v avstrijski državi mir med raznimi narodnostmi in tudi sedaj še v sivi dobi svojega življenja posvečuje svoje moči v dosego tega namena. Iz tega namena je šel na Češko, da uglaadi pot spravi med Čehi in Nemci in v kraljevi stolnici Češke je očitno pokazal, da mu je na srcu enakopravnost češkega naroda z nemškim. Zato so ga Čehi sprejeli z velikanskim navdušenjem in vsa velika češka dežela je slavila z veseljem svojega vladarja, ko je bival v njeni prestolnici. Toda o tem smo že poročali. Zadnji čas pa je naznanil cesar ogrskemu ministrskemu predsedniku, da pride meseca junija tudi v ogrsko stolno mesto Budimpešto, da zadovolji vedno nezadovoljne Mažare. Na Ogrskem bo bival cesar cel mesec, da se udeleži velike jubilejske slavnosti. — Pretečeni teden so prišli ogrski ministri na čelu jim ministrski predsednik Vekerle na Dunaj, da poročajo o nagodbenih pogajanjih. Vekerle je izjavil cesarju, da bo ogrski državni zbor rešil nagodbo, ko se sporazumeta avstrijska in ogrska vlada. Cesar je zaslišal tudi znanega grofa Khuen-Hedervarija, nekdanjega hrvaškega bana, ki bo baže imel važno nalogo, ko se bo šlo za rešitev važnih vprašanj med Ogrski in Hrvaški.

Nemčija se boji.

V nemškem državnem zboru je govoril nemški ministrski predsednik, desna roka cesarja Vilijema, za Nemčijo jako pomenljiv govor. Iz vsega njegovega govora je razvidno, da je položaj Nemčije jako neugoden in da jo je spravila spretna politika angleškega kralja v velik strah. Med drugim je izjavil nemški ministrski predsednik v svojem govoru sledeče: »Obdajajo nas velike težave in nevarnosti, zato ostanemo pripravljeni za vojsko, ker nam to najbolj jamči mir.« Ta strah nemške države je pa tudi popolnoma upravičen. Najnevarnejši nasprotniki Nemčije so Angleži. Premeten angleški kralj se je zvezal s Francosko, Italijo Špansko in Portugalsko in se pridno prizadeva pridobiti si tudi Rusijo in Ameriko. Tudi na Balkanu izpodkopa Angleži spretno vpliv Nemčije. Mažarom obetajo na tihem zvezo balkanskih držav, ki naj bi jo vodili mažarski plemiči. Ko se vse to posreči doseči angleškemu kralju, kar namerava, potem je Nemčija osamljena in ž njeno tudi Avstrija. Spoznal je to nemški ministrski predsednik in se je začel v resnici bati, zato je govoril, da ostane Nemčija pripravljena za vojsko. V svojem govoru je povdarjal tudi razmerje Italije do Nemčije in do naše države, in je rekel, da je prepričan, da je Italija zanesljiva zaveznica Nemčije in Avstrije. Mogoče, da si v resnici misli ne posebno bistroumni izvršitelji volje nemškega cesarja, da je tako, vendar v resnici je Italija vse prej kot zvesta zaveznica. To nam priča vse njeno obnašanje. Nasprotni naši državci se prav pošteno oborožuje. Ob avstrijski meji si zgradi pristanišče za torpedovke, gotovo ne iz dobrega namena, ampak zato, da bi postala v slučaju vojske z Avstrijo gospodarica severnega obmorskega obrežja v Adriji. Dalje grade Italijani nove utrdbe nasproti Koroški in Primorski. Pre- osnujejo nadalje beneške utrdbe in utrdbe v Veroni. Potem grade novo vojno brodogradilnico na adrijsko morje. Vse te priprave kažejo jasno kam merijo Italijani. Vse to kaže, da Italija ni posebno dobra zaveznica. Ost Italije je naperjena proti Avstriji. Nemčija sama bo

imela opraviti dovolj, ako pride slučaj vojske. In tako bo prisiljena Avstrija, da se bori sama, ako jo kedo napade, čeprav bo imela »zvesti zaveznici« Nemčijo in Italijo.

VOLITVE NA ŠPANSKEM.

Končen izid državnozborskih volitev v Španiji je sledeč: Liberalci so popolnoma poraženi. Od prejšnje njene strahovlade ji je ostalo komaj 28 poslancev. Na krmilo je prišla katoliška stranka. Izvoljenih je 113 katoličanov, potem še nekaj neodvisnih in sedem republikancev. S tem se je Španija otresla liberalnega jarma.

KITAJSKA.

Kakor poročajo listi so nastala na Kitajskem huda preganjanja kristjanov. Misijonarji vzpodbujajo kršč. ljudstvo naj vstaja v svoji veri in naj raje pretrpe mučeništvo, kakor, da bi odpadli od vere. Upati je, da se preganjanje kmalu poleže, ker so povzročili preganjanje le upori, ki so jih podtaknili kristjanom.

CESAR V PRAGI.

Cesar je odšel iz Prage. Lepe spomine je odnesel iz bogate in rodovitne Češke, ker sprejeli so ga z nepopisno navdušenostjo in videl je udanost Čehov. Nikakor pa niso zadovoljni s tem cesarjevim obiskom češki Nemci. Cesar ni hotel sprejeti poslanstva nemških županov, ki so ga hoteli nadlegovati s starimi prošnjami naj se razdeli Češka v češki in nemški del. Nemško časopisje je zato precej nezadovoljno. Pa Nemci se bodo že morali navaditi novega teka. V prihodnjem državnem zboru bomo imeli že malo slovansko večino in Nemci si menda mislijo, da so še edini gospodarji v Avstriji. Dolgo časa so res gospodarili, a sedaj jim bo počasi odzvonilo. Noben, tudi najmanjši narod si ne bo več pustil dopasti, da bi mu Nemci gospodarili, ko ima vendar sam toliko pravice kakor vsak drugi narod. Splošna volivna pravica bo v kratkem korenito izpremenila te razmere. Če tudi so doslej poslanci še krivično razdeljeni in bi morali Slovani imeti veliko večino, vendar je upanje, da v nekaj letih priborimo popolno pravico in enakost za vse. Posebno Slovenci moramo v tem oziru delati. Če bomo pridni imamo lahko v kakih 20 letih kake 3 do 4 poslance več in sicer mora pasti Gorica, spodnještajerska mesta, koperski okraj v Istri in morebiti še en koroški mandat.

PORAZ LIBERALCEV NA ŠPANSKEM.

Liberalna in frimasonska vojska proti katoliški Cerkvi, ki se je razvila domala po vseh evropskih državah, je končana povsod, ako izvzamemo Francosko, s popolnim porazom liberalizma. Italija se vedno bolj in bolj približuje papežu, v Nemčiji so katoličani dobili sijajno zmago proti združenim sovražnikom in zdaj se je dvignila še Španija in je otresla s sebe jarem liberalizma. Ko je hotela španska liberalna vlada začeti kulturni boj, začela je ob nenavaden odpor španskih katoličanov. Za svoje zlobne nakane so dobili liberalci pri sedanjih državnozborskih volitvah odgovor, kakršnega niti pričakovali niso. V 119 volivnih okrajih si niso upali postaviti niti kandidatov. Ogromna večina izvoljenih stoji na katoliškem temelju.

Liberalna stranka, ki je štela poprej 240 poslancev, je pri sedanjih volitvah rešila z največjo silo komaj 74 poslancev. S porazom liberalizma se pričena na Španskem nova doba. Liberalna vlada je strašno zavozila državni voz, ker ni znala gospodariti. Gospodarskega napredka Španija ni poznala pod vladanjem liberalizma. Kakor povsod, tako se tudi na Španskem niso brigali liberalci za drugo, kakor za boj proti katoliški cerkvi. S tem so hoteli še rešiti sebe poraza. Toda špansko ljudstvo je spoznalo, da jih bo privedlo tako gospodarstvo na rob propada, zato so dali s sijajno zmago sivo liberalizmu. Veliko dela bo imel nov državni zbor, predno bo spravil zavoženi državni voz v pravi tir. Vsi ljudski sloji, ki so bili sedaj brez moči in veljave so se oživili, ker vedo, da je prišla za Špansko nova doba. Gospodarstveno zaostala Španija je s tem padcem liberalizma rešena svojega poraza. — 14. maj bo tudi našo deželo otresel liberalnega jarma. Pokažimo, da tudi mi ne zaostajamo za Španci. Proč z liberalizmom!

Listek.

Nedolžna.

(Konec.)

5. Obravnava.

Ob gorah so visele megle. Temni, črni oblaki so se podili po dolini; težek vzduh je ležal nad mestom in selom. Bilo je skrivnostno jutro. In tedaj se je imela odločiti usoda dveh, ki sta bila že pri cilju svojega hrepenenja, ki sta že takorekoč stala na stopnicah oltarjevih, pa ju je hudobna oseba na najkrutejši način ločila. . . . Od sodbe porotnikov je bilo odvisno, kako se odloči usoda uboge Rezike, ki je že s trepetajočim srcem gledala rožno bodočnost pred seboj. Ali bo oblečena v plašč zaničevanja in sramote prišla v kaznilnico? Ali jo bodo morda gospodje porotniki iz usmiljenja oprostili, ker je — nevesta? Ali bo moral njen ženin v sramoti obžalovati najbridkejšo izgubo? . . . Ali pa si bosta morebiti v kratkem podala pred oltarjem roke? . . .

Vroče molitve so to jutro plavale k Bogu, zaščitniku kreposti in nedolžnosti. Vsi, ki so poznali in spoštovali Reziko, so molili: stari Mihej, Poljančev Jože in drugi.

Porotna obravnava se prične. Sodnijska dvorana je napolnjena z radovedneži obojega spola. Priče so že zaslišane, stavljeno je vprašanje o krivdi. Državni pravdnik se trudi, da še enkrat utemelji krivdo Rezikino.

»Gospodje porotniki,« prične, »dolžnost moja je danes lahka, ker so dejstva, ki pričajo proti obtoženki, tako jasna in prepričljiva, da ne pomaga nobeno tajejanje. Zastopati hočem postavbo, ki tirja neizprosno svoje pravo, zlasti ker hoče obtoženka vse utajiti. Ako bi priznala skesano svoje dejanje, bi bila njena kazen milejša.

»Povdarjam še enkrat, da je tatvina obtoženke popolnoma dokazana. Trdno stoji prvič, da je bila ona tedaj, ko se je izvršila tatvina, sama doma. Drugič: kupila je precej naslednji dan veliko oprave in je pri tem izročila kupcu Ječmenčku bankovec s črno liso, kakršen je bil ukraden Polževki. Že te dve okoliščini dokazujeta, popolnoma krivdo obtoženke.«

»Da je dobila obtoženka denar od ranjke Rožmanke, to se mi ne zdi verjetno. Ona si je izmislila stvar, češ, saj rajnice ne morejo vprašati, je li res ali ne.«

»In če zagovorniki obtoženke trdijo, da je doslej živela neomadeževano kot pridna in poštena dekle, potem moram s svoje strani povdariti, da je bila v tem slučaju skušnjava obtoženke velika. Ona je bila nevesta, pa brez vsakega imetja. Gospodinja Polževka pa je bogata — kaj ji torej škoduje, ako ona ubožica ukrade borih 500 goldinarjev? Gospodinja ni bilo doma, obtoženka je imela priložnost in je padla v greh tatvine.

Prepričan sem torej, da bodo gospodje porotniki na podlagi dokazanih dejstev potrdili krivdo obtoženke ...

Tiho in brez opazk je poslušalo občinstvo izvajanja državnega pravdnika. Le stari Mihej, ki je sedel poleg Poljančevega Jožeta, mu je šepetal glasno v uho: »Tako torej! Bog pomagaj! Poštenega človeka osramoté ... fe! Tako ... a vedi, naš »dohtar« zná tudi govoriti, nima žganca v ustih, ne, ne!«

Drzne besede Mihelevo so zbudile glasen krophot zlasti med tistim občinstvom, ki so mu porotne obravnave to, kar so bili starim Rimljanom divji boji gladiatorjev, ali pa Špancem borba z biki. Z željnimi pogledi je to občinstvo obstoječe iz postopačev in tatov, zrla na obtoženko, ki je sramežljivo povešala oči, nekoliko zardela vsled strahu. Jezilo jih je, da se niso mogli pasti nad bolestinami potezami nesrečnice, da niso mogli gledati obupanju v obraz.

Tedaj se dvigne zagovornik. Smehljaje si pogladi valjujočo brado. Vse čaka nestrpno.

»Visoki sodni dvor! Častiti gospodje porotniki! Hočem se kot zagovornik, čeprav se vam zdi čudno, postaviti na stališče javnega tožitelja. Obtožbo namerim na neko osebo, ki jo izpočetka nočem imenovati z imenom. Očrtal vam bom z ostrimi potezami izvršitev hudobije, nato pa bom na podlagi priči dokazal, da je ta oseba resnično izvršila krivično in brezvestno dejanje, katerega ste obtožili mojo varovanko.

Znano je, da je čisto vzrok hudodelstva tista strast, ki se je človek nikdar ni potrudil zatajevati. Človek postane suženj strasti in v divjem razburjenju svojega duha izvrši dejanje. Le tako si moremo razlagati umore in uboje, krive prislege in druga hudodelstva. Toda nikari se varati! Ne le mož, ampak tudi žena je zmožna takih dejanj, ker ima tudi žena strasti. In ker je ona še bolj razburljiva narave, zato je možno, da izvrši v divji strasti še hušje dejanje, kakor razbojnik v gozdu. Spominjam le na umore lastnih otrok, ki se tolikrat izvrše ...

— Toda, preidem k stvari. Mislimo si dekletke, napuhnjeno, skopo, poželjivo. Vzemimo, da je ta dekletka edina hčerka na bogatem posestvu. V bližini biva premožen sosed-mladenič, ki bi se oženil, ako dobi izvoljenko. Ta sosed pride večkrat v hišo na obisk, in ponosna domača hči misli, da veljajo obiski njej in nobeni drugi. Že si slika ta ponosna hči, kako bo stala pred oltarjem z bogatim sosedom-ženinom ob strani. Naenkrat pa hčerka zvé, da ne prihaja ženini zaradi nje, ampak zaradi uboge dekletke na obisk: vihar razbrzdane strasti prične divjati v hudobnem srcu. Sovražena dekleta ne sme postati nevesta njenega ljubljenega sosedu!

Človek stori v taki strasti vse, kar hoče. Napuhnjena hči se vsede in napiše pismo brez podpisa na zaupljivega ženina; v njem piše da nevesta ni poštena itd. Da potrdi svojo trditev, pripoveduje še nekaj malih tatvin med posli. Pa vse to ne izda mnogo.

Toda kmalu pride krasna priložnost. V materini omari se nahaja mnogo denarja. Ta

denar moral izginiti tako, da pade ves sum na nevesto. In kako lahko se to zgodi! Mati in hči gresta v cerkev; mati sama zaklene omaro in sobo, hči pa pozabi slučajno mašno knjižico. Na poti se hči spomni mašne knjižice, prosi mater za ključ in se kmalu vrne. Ko prideta obedve iz cerkve, manjka denarja; kdo drugi ga je izmaknil, če ne dekla — nevesta, ki je bila med tem časom doma? In še več! Ako kaj storiš, stori do konca! Med bankovci je bil tudi eden s črno liso. Ta mora izdati tatico! Resnično, med dnem gre hči gledat v skrinjo dekletke-veste in najde v njej enakovreden bankovec. Hitro ga zamenja, ničesar se ni treba bati, in vendar — hudobno delo je končano; kajti ljudje, ki ničesar ne sumijo, imajo slabe oči in se lahko ujamejo v past.

Občna pozornost in razburjenost duhov je rasla od trenutka do trenutka. Občinstvo je komaj dihalo poslušalo zgovornega zagovornika, ki je nadaljeval z resnim, zategnjenim glasom:

»Narisal sem vam izvršeno hudobijo, in sedaj me kliče dolžnost, da z imenom imenujem njo, ki je to storila. Mučno in težko mi je, ker je dotična oseba dosedaj uživala obče spoštovanje, ali — razkrinkati jo moram, da rešim njo, ki je — nedolžna. Imam dokaze, in kar povem, je gola resnica: hudobijo je izvršila domača hči na Polževini!«

Krik divjega obupa ... zamolklo vzdihovanje ... Katica je pala materi v naročje. Mati sama bi bila omahnila na tla, toda pomagale so ji usmiljene roke. Hčerka pa se je popolnoma osnesvestila. Odpeli so jo ozko obleko, da bodo lažje dihala bolestne prsi. In glej: iz nedrj je bil padel zaboječek. Kako začudenje! V njem so namreč našli 500 goldinarjev, ki jih je zmanjkalo Polževki. Ravno isti bankovci! Manjkal je le oni usodni petdesetak.

»Za božjo voljo, odpusti mi!« je zaiokala Katica, ko je zopet odprla oči. Ničesar ni opazila, kar se je godilo okrog nje. »Naj se zgodi, kar hoče, vse bom pretrpela. Zaslužila sem kazen. Le ti, mati ... ljuba mati, odpusti mi!«

Nesrečna mati si vile roke, njena lica so oblita z vročimi solzami. »Katica, Katica ... ali si resnično ...?«

»Resnično, mati, storila sem to. Ničesar nimam pristaviti. Mož, ki je govoril, je povedal vse. Kako sem vesela, da je vse povedal. Jaz bi ne imela poguma k temu, čeprav me je hudobno dejanje bolelo ... Oh, sedaj pa se mi je odvalil kamen od srca. Ko bi bila Režika obsojena, bi jaz ne imela več mirnega trenutka na zemlji ... Solze so ji zadušile glas.

To odkrito, skesano priznanje je spremeniло ves položaj. Državni pravdnik je umaknil svojo obtožbo ...

In Režika? Obrnila se je k predsedniku s prošnjo:

»Uboga Katica naj zaradi mene ničesar ne trpi. Vse ji odpustim od srca, kakor naj ji tudi Bog odpusti. Le hvalo sem dolžna Polževini da so me kot malo dekletce — siroto sprejeli pod svojo streho.

»Plemenito srce imate,« odvrne mož postav. »Ako bi bilo treba še kakega dokaza, da ste nedolžna, potem so gotovo te vaše besede popoln dokaz.«

»Tako, Režika, tako,« prične govoriti stari Mihej. »Bog je pomagal, tako ... in Mati božja se je usmilila. Tako, Jože, tristo hudov, zagradi Režiko in jo nesj domov! Tako ... Jutri bo poroka, salamiš! Hej, vsi, kar vas je tukaj, jutri na poroko ... tako, tristo hudov! In stari Mihej je zaiokel od samega veselja ...

Nema je prevelika bolest in nemo je preveliko veselje. Niti besedice nista zinila ženini in nevesta. Podala sta si roke in si gledala v solzne oči. Nista govorila, a sta se vendar razumela in si mnogokaj povedala v teh slovesnih trenutkih. Oči so govorile, da sta sre-

čno prestala težko izkušnjo, in se zopet našla v sreči in ljubezni. Oči so obljubovale zvestobo do konca, oči so bajile o rožni bodočnosti, o izpoljenih nadah.

On in ona.

(Reimmichl. — F. B.)

»Živela sta некоč mož in žena,« tako pričenoja otroci svoje pravljice; ker pa ni da bi vam odraslim pisal otroške pravljice, zato začnem svojo povest nekoliko drugače, — tako-le:

Živela sta некоč žena in mož. Ženi je bilo ime Katra in možu Matevž. Ona je bila velika in tenka, on pa rejen in okrogel. Ona je imela zelen nos, on pa rdečega. Ona je imela denar, no ... on ni imel denarja. Ona je njuhala tobak in on je kadil; ona je pila kavo, on pa žganje; ... ona je nosila hlače, on pa kiklo. — Tako ... zdaj že nekoliko veste, kakšna približno sta bila »on in ona.« Pričnimo torej s povestjo!

Živela sta ta dva v širokoznani gorski vasi, na Brezovem vrhu. Otroci nista imela — no, z otroci je vedno križ — in zato sta se razumela še precej dobro. Kaj bi se ne? Ona je bila pohlevna, on pa še bolj. Prav sladek je bil njiju zakonski larem, in vse leto nista mogla niti enega viharnega dneva začrtati v pratiko. Njihova najljubša prošnja v očenašu nikakor ni bila: »Reši nas hudega,« ampak: »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpustimo svojim dolžnikom!« O Katri moramo še povedati, da je bila ona pravzaprav pravi in edini gospodar v hiši. O Matevžu pa moramo prav tako pristaviti, da ga je moral imeti vsaj vsako nedeljo in praznik Gospodov nekoliko pod kapo — saj razumete!

Vendar take in enake okolnosti Katri in Matevžu niso prav posebno kalile zakonske sreče.

Katra je dala vsako nedeljo in praznik zjutraj svoji slabši polovici pet grošev. In Matevž si je štel v naglavni greh, ako bi zvečer še kaj zažvenketalo v žepu. Tam pri Trtici si je za mizo poiskal nedeljsko hivališče in je pazil na vsa mož, da mu ne postavi krčmar krive mere predenj.

Zvečer, čisto natančno ob osmi uri, se je tudi Katra prikazala v krčmi, pila skodelico kave — tako — v tistih časih imenovali neko riavo žlobudro — in je potem še svojega ljubličenega zakonskega moža odkupila krčmarju za kakih borih pet ali šest grošev. Kosmata kapa, ali ni to čisto noceni, posebno ko ima novi denar tako malo vrednosti? In potem sta roko v roki iadrata oba zakonska na svoj dom. Svoji boljši polovici v veselje je zapel Matevž tisto malo lepo pesem:

Zahvaljen bod' t'ubi moj zet
ki prišel si pikasto vzet!
je pikasta, lisasta,
šepasta, vegasta,
skrinjo pa polno 'ma
suh'ga zlata ...

Ona pa mu tudi ni hotela ostati na dolgu in je zapela:

Sem lani omožila se,
letos me že greva,
dobila moža hudega,
še huiši kot kopriva ...

Ta prizor se je ponavljal leto in dan, vsako nedeljo in praznik. Zjutraj okoli šeste ure sta odšla in zvečer ob devetih sta se vrnila s

primerno slovesnostjo, kakor po poroki. Matevž je bil tega tako navajen, da si niti upal ni domu, predno ga ni prišla iskat njegova Katra. Tako sta živela obadva poleti in pozimi, ob hudem in lepem vremenu. In nikdar skoraj ni kanila kapljica grenkobe v kupo zakonske sreče. Zdelo se je, in vsakdo je sodel tako, da bo mir in sloga spremljala obadva do groba. Toda — vse na svetu se presuče . . .

Katra se je namreč zazdelo, da ima denar vsak dan manj veljave. I, saj veste, vse se draži na svetu, samo denar se noče. In zato je neko nedeljo zjutraj povedala svojemu možu v obraz:

»Ti, Matevž, enkrat mora biti temu konec, sicer zna'jo priti pasji dnevi nad naju.«

Jojme, to je pogrelo Matevža. Pa jo je vendarle začel prositi:

»Lepo prosim, ti stara . . . samo tri groše, tri bore groše . . . Saj pravzaprav mi je treba le enega, druga dva bom shranil.« . . .

Katra se mu je nasmejala, no, pa se je konečno vseeno udala ponižni prošnji.

Vzela je možnjo iz omare in mu je odštela naprošene groše. Medtem pa je zvito namigavala z očmi, češ: »Ti stari, saj te bo minulo . . .« — — —

Zvečer ob osmih je sedel zadovoljen, da se je sam sebi smejal. Matevž za mizo pri Trtici; na črni tabli za njegovim hrbtom se je prav lepo bliščalo sedem belih črt, kar je pomenilo sedem grošev. Naročil je tudi že skodelico kave za ljubljeno ženko. Ali — nje ni bilo. In to je vznemirilo Matevža. Kazalec na uri se je že pomaknil do poldevetih — nje ni bilo. Kazalec je meril na devet — nje ni bilo. —

Ves razburjen je postal Matevž. Niti misliti si ni mogel, da njegova Katra tako pozabi svojo dolžnost. Saj mu je vendar obljubila pred oltarjem, da ga bo spoštovala in ljubila, da bo stanovitno ostala pri njem . . . na, zdaj pa naenkrat pokaže toliko nezvestobo!

Se tri, štiri groše je narisal krčmar na črno tablo. Matevžu so se svetile oči boli in bolj. In glej spaka, naenkrat se mu je zazdelo, da so gumbi na njegovi suknji sami svetli tolarji, same srebrne kronice. Segel je v žep po nož . . . rsk . . . rsk . . . in porezal je vse tolarje in kronice raz suknjo; zalučal jih je po mizi in vpil s pijanim glasom:

»He-ej, Trtica, tukaj imaš denar! Se en frakeljček, čuješ?«

Pa krčmar nikakor ni bil pri volji, da bi shranil čudni denar. Prav prijazno se je sklonil k možičku in mu prigovarjal:

»Matevž, domov pojdi! Morebiti se je pripetila Katri kaka nesreča, ali ka-li.«

Matevžu se je posvetilo v glavi in obrnil jo je proti domu. Šlo je bolj težko; semintja. Skoraj bi bil potreboval zemljevida, da najde svoj dom.

Obstal je pred vrati. Potrkal je in poropotal, pa se ni nič zganilo. In zakričal je:

»He-e, Katra, odpri! . . . Katra, ljuba moja Katra, saj se ti ni pripetila nobena nesreča, kaj ne da ne? — Odpri! Odpri! Jaz, tvoj Matevž, sem tukaj.«

In pogledala je žena skozi okno:

»Kaj pa se je zgodilo tako pozno ponoči?«

»I, jaz sem tukaj, tvoj Matevž . . . hvala Bogu, da ni bilo nobene nesreče . . . Bal sem se že, da si morebiti na onem svetu . . . odpri, Katra moja, odpri!«

»Kdo pa je tukaj?«

»Oh, oh, kaj me ne poznaš? Tvoj Matevž . . . tvoj 'stari' . . . i, jaz sem!«

»Le počakaj, jaz ti bom dala Matevža, ti baraba . . . Matevž, moj 'stari', je vselej ob devetih že doma . . . precej pokličem žandarje.«

»Ka-aj? Matevž je že doma? . . . Kaj ne poznam samega sebe? . . . Če je tvoj Matevž že doma, kdo sem pa potem jaz? Jej, jej . . .«

»To boš že sam vedel! Če ne, pa pojdi vprašat fajmoštra, da bodo pogledali v krstne

bukve. Veš, baraba preklicana si . . . le za-piši si za uho!«

S temi besedami je zaloputnila Katra okno, da so zazvenele šipe. — Matevžu se je zdelo, kakor bi ga kdo stresel iz hlač. Vinski duhovi so mu pričarali najbolj divje podobe pred oči, konečno pa so ga položili pred hišo na klop . . . preleti vinski duhovi! In v par minutah je slišala Katra v izbi, kakor bi medved smrčal pred hišo. Ako je Matevž enkrat zaspal, posebno ob nedeljah, potem ga ni zbudil kmalu kak ropot. Za noge bi ga lahko vlekel na Hrvaško, pa bi se še ne vzdramil.

Katra je zdaj odprla hišne duri, naprtla si je smrčajočega moža na pleča in ga je prenesla v posteljo.

Ko se Matevž drugega dne zbudi, ozre se s preplašenimi očmi po izbi. Da, da, njegova izba je to. — Toda vse se mu zdi tako tuje, kakor bi bil v resnici prifrčal ponoči v kako špansko ali rusko vas. Nič se mu ne posveti v glavi, kaj se je pravzaprav dogodilo sinoči. Čudne reči!

In sklenil je, da počaka razsvetljenja od svoje ljubljene Katre. Toda ona mu je ostala prijazna in ljubeznjiva kakor vsak ponedeljek. O sinočnjem dogodku mu ni črhnila niti besedice. Matevž je tudi molčal kakor grob, ker se je sramoval svoje krivde. Sosedje so ga gledali s strani, s pritenim nasmedom; in to ga je grizlo in peklo. Uganke pa si ni mogel razrešiti na noben način; le toliko mu je bilo jasno, da so ga vinski duhovi vodili za nos . . . preleti vinski duhovi! — Da je Katra držala jezik za zobmi, to ga je posebno bolelo. — Prav nič ni vedel, kaj vse je počel v oni zagonetni noči.

In od tedaj se ni upal več k Trtici; tudi svoje Katre ni več prosil za groše — prvo nedeljo ne, drugo ne, tretjo tudi ne. Vinskih duhov se je bal in to ga je odvrnilo od pijačevanja. Katra pa si je mela roke, češ: »Dobro sem te ozdravila tisto noč . . . he-he, stari!«

Razgled po domovini.

Dvestoletnica posvečenja ljubljanske stolnice se je izvršilo zelo veličastno ob mnogobrojni udeležbi ljudstva. V sredo pred Vnebohodom se je pričela slavnost z nemško pridigo pater Volberta iz Trsta. Ob 8. uri zvečer so jeli zvonovi ubrano pritrkavati, v presledkih pa je igral kvartet društvene godbe s stolpovih lin na pozavne in trobente. Na stolpih, nad vratni in okoli slik zunaj cerkve je svetilo nebroj lučic. V stolnici, ki je bila okusno odičena s palmami in drugimi cveticami, je gorelo v podobi venca nad 300 električnih lučic. Tudi hiše v obližju stolnice so bile okrašene z zastavami. Ob osmih zvečer pa so prebivalci stolne župnije kaj lepo razsvetlili svoja okna. Ves trg pred Škofijo, dalje hiše po Mestnem trgu, več hiš po Križevniških, Gosposkih in Židovskih ulicah je bilo lepo razsvetljenih. Samo v mestni hiši, kjer ima sedež naš slavnj magistrat, je vladala prava egiptovska tema. Gospodje magistratovci so bili ta večer, ko se je pomikalo na tisoče Ljubljančanov okoli stolnice, tako varčni, da so točno ob 8., ko se je pričela slavnost na zunaj pogasili obločnice. Ko bi ne bili naši vrli meščani poskrbeli za svečavo s tem, da so razsvetlili svoja okna, bi bila po Glavnem trgu vladala pravcata tema. Celo naši politični nasprotniki so obsojali to magistratovo predrznost. — Na Vnebohod Gospodov so imeli slovensko pridigo premil. g. knezoškof, sv. mašo pontifikalno je opravil mil. g. prošt Sajovic; ob pol 10. je imel slavnostni govor

jezuit pater Volbert, za tem pontifikalno sv. mašo premil. g. knezoškof. Te slovesne sv. maše se je udeležil dež. predsednik Schwarz, grof Korinski, dvorni svetnik Lubec, vladni svetnik Kulavie, deželni glavar Oton pl. Detela, predsednik dež. sodišča Levičnik, več vojaških dostojanstvenikov in venec dam. — Popoldne je govoril slavnostni govor stolni kanonik dr. Andrej Karlin, slovesne litanije je imel mil. g. stolni prošt Sajovic. — Vsa cerkvena slovesnost se je izvršila v najlepšem redu.

Na binkoštnj pondeljek bode klub »Brače hrvatskega zmaja« postavil na Vinici po deseti sv. maši spomenik Ljudevitu Tomšiču, hrvaškemu učitelju in književniku ter našemu rojaku.

Grdo postopanje. Piše se nam: Skrajno surovo je postopanje policista ljubljanskega trga, znanega Pintarja. Ta človek tako grdo vpije nad našimi ženskami, ki prodajajo živila na trgu, da se vsem ljudem že gabi. Ni čuda, da ga vse preklinja. Saj nismo živali, da bi se nad nami tako divje vpilo, saj moramo plačati od prostora, na katerem prodajamo. Uboghe kmečke ženske se kar tresejo pred tem trinogom. Tu naj napravi Hribar red.

Ljubljanski liberalci so imeli zadnji shod preteklo nedeljo v »Mestnem Domu«. Bili so na shodu zopet isti zaslepljenci, ki divjajo za liberalci čez drn in strn.

Liberalna tolovaštva v Ljubljani. Takih nasilstev še ne pomnilo v Ljubljani, kakoršna

so počenjali liberalci v sredo pred Vnebohodom Gospodovim. Naši pristaši so sklicali par shodov. Liberalna banda je zasedla prostore in je vsa vpijanena pričakovala naših ljudi, da jih napade. Naši somišljeniki so se umaknili v druge prostore in tam mirno zborovali. Zborovali so med drugim tudi na Karlovski cesti pri Kamenčanu. Govorili so tu dr. Lampe, dr. Šusteršič, Gostinčar i. dr. Kar naenkrat okoli pol desetih zvečer priderejo liberalne barabe pred gostilno in hočejo s silo udreti notri. Ker se jim to ne posreči, začno metati kameneje v sobo in pobijejo vse šipe. Da niso naši ostali kljub tem surovostim mirni, bi bila brez dvoma tekla kri. Policija je mirno gledala to početje. Ko so zvedeli naši somišljeniki v »Rokodelskem Domu« zbrani, kaj se godi, so prišli na pomoč. Tedaj pa jo je pobrala liberalna tolpa dalje. Šla je delat škandale še drugam po mestu. Ne moremo opisati vseh lumparij, ki so jih liberalci vprizorili samo ta večer, zadostuje naj le to, kar se je zgodilo pred Škofijo. Naši so mislili, da je policija napravila red. Kakih 80 somišljenikov je spremljalo dr. Lampeta domov, kajti posamezniku ni bilo varno hoditi. Ko pridejo na Mestni trg, pride vest, da so šli po izvršenih silovitostih razgrajati s Chamom prirejat — ovacije Hribarju. Lepa serenada, ki je je Hribar lahko vesel! Nato so šli razgrajati po mestu dalje razgrajat. Razgrajati so se ustavili pred hišo, v kateri stanuje dr. Šusteršič in so hoteli tolovaško

udreti skozi vrata, katera so naskakovali. Ker se jim vrata niso udala, metali so kamenje v prostore »Ljudske posojilnice«. Ob teh izgrehah ni bilo nikjer videti policije! Ko so razgrajali odšli dalje, prišla sta dva policaja konstatirali, da »izgrednikov ni več tu«. Korakajoč dalje po Mestnem trgu, zaslišijo naši pred škofijo žvižganje in razbijanje oken. Razgrajalec se je posrečilo, potem ko so po dogodkih na Karlovski cesti zopet na dveh krajih razgrajali, mimo glavne policijske stražnice (!!) priti še pred škofijo in stolno cerkev! Naši so pospešili korake. Sedaj šele smo videli par policistov, ki so spremljali naše s Karlovske ceste, da hite proti razgrajalcem pred škofijo — naši so bili kmalu pred škofijo — brez vpitja, brez razgrajanja na pomoč proti podivjani tolpi. Mladi razgrajajoči dijak so hipoma zbežali na vse strani, ostalo je v ozadju s Chamom le kakih 25 do 30 lib. pristašev, zavarovanih od policije. Šele ko so naši prišli pred škofijo, je policija aretirala tri razgrajalce. Kmalu smo opazili, kako so Chamovci, županovi protežiji, proslavili liberalstvo pred škofijo. Pobili so na škofiji 17 šip, devet debelih kamnov je priletelo skozi udre šipe v prostore prvega nadstropja. Celo v Bončarjevo hišo so metali kamne in pobili okno v prvem nadstropju. Gospod Bončar je bil v smrtni nevarnosti, da ga druhal s kamni ne pobije!! Tolpa je metala kamne in jajca tudi v stolno cerkev, ki je baš ta večer slavila svojo 200letnico. Zvečer je bila cerkev lepo razsvetljena, banda Hribarjevih agitatorjev je pa s kamni bombardirala cerkev. Oken na stolnici niso zadeli, ker so previsoka in so bili v tako pozni uri Hribarjevi vojščaki že vsi tako pijani, da niso mogli tako visoko metati. V zgodovini ljubljanske stolnice bo ta noč zapisana za vse čase in bo pričala poznim rodovom, kakega župana je imela Ljubljana v osebi Ivana Hribarja! Do skrajnosti ogorčeni, a vendar mirno so naši čakali, da policija spravi Chamovce s poti, nakar so šele odšli dalje ter se razšli. Taki so bili dogodki v Ljubljani v sredo. Lahko rečemo, da takih škandalov, takih nasilstev še ni bilo v Ljubljani. Sami smo morali biti policija, da smo svoje branili pred nasilstvi, sami smo morali delati po Ljubljani red in mir! Vsa Ljubljana je stala pod vtiskom nesramnega divjanja magistratnih pristašev. Sedaj ve vsa Ljubljana, kdo vedno dela škan্দale po Ljubljani! Tega ne zataji Hribar, če še tako zavija oči ob takih dogodkih. Komur je za red in mir v Ljubljani, ta mora najodločnejše nastopiti proti takim neznosnim razmeram, ki vedno Ljubljano le grde pred svetom in vsemu prebivalstvu le škodujejo.

Otrok utonil. — **Mati pri reševanju se zastupila.** V nedeljo 5. t. m. popoldne se je prevrnil na Illovič mal otročji voziček, v katerem je ležal osem mesecev stari otrok posestnika Franceta Dolinška. Voziček je stal v bližini vode. Blizu je prišel dve leti stari Dolinšekov otrok, ki je voziček z osemmesečnim otrokom rinil 50 korakov naprej in ga prebrnil v jarek. Otrok je pal iz vozička v vodo in utonil. Ko je mati prihitela reševati otroka, zadela je z nogo ob neko stvar in si zastupila kri. Otroka so prepeljali v mrtvašnico, nevarno bolno mater pa v bolnico.

Moka podražena. Iz zadruga mokaarjev se piše: Žitni trg naznanja dan za dnem višje cene. Prišlo so že do višine, ki so primorale vse ljubljanske in okoličanske trgovce z moko, dvigniti ceno najfinjši moki št. 0 1 kg na 34 vinarjev, oziroma 33 vinarjev izven Ljubljane pričenši s 6. t. m.

Prememba posesti. Mesar in gostilničar gosp. J. Javornik v Kandiji je kupil posestvo vdove g. Windischer, ki se preseli v Ljubljano.

Samomorilca našil. V gozdu na Rožniku pri Ljubljani so v soboto 4. t. m. popoldne našli obešenega 52 let starega posestnika Janeza Perkota iz Spodnje Šiške, katerega so pogrešali od 26. aprila t. l. Perko se je že dvakrat poizkusil obesiti, a ga je obakrat rešil njegov sin.

Obveščanje sodnije o izbruhu živalskih kužnih bolezni. Po ukazu poljedelskega ministrstva obvestiti bodo morala okrajna glavarstva vselej okrajne sodnije o izbruhu živalskih kužnih bolezni, radi katerih se je morala odrediti zaprtja okuženega dvorca (hleva), kraja ali pokrajine, da se na ta način prepreči morebitna sodna prodaja in odstranitev zaprtiji podvržene domače živine brez medsebojne vednosti poklicanih oblastev.

Žrtvi 1. maja je postal 26-letni samec Jože Geršak, doma iz St. Petra pri Königsbergu. Omenjeni se je komaj pred enim mesecem vrnil z Nemškega. 1. maja je pri nas v Trbovljah delo počivalo. Da je hitreje potekel čas, popivalo se je po gostilnah. Geršak je bil v družbi štirinajstih fantov v gostilni g. Lukmerja. Ker jim je vino že pamet zmešalo, so se sprli med seboj. Geršak je bil sam, proti štirinajstim. Podal se je domov ter pozval tovariše, naj gredo z njim. Ker nihče ni hotel iti, vrnil se je sam. Potoma pa sreča 18-letnega Borštnerja Tomaža, ki je prihajal iz družbe, s katero se je bil Geršak preje sprl. Brez povoda je Geršak napadel Borštnerja. Slednji se je seveda branil in je po nesreči prerezal Geršaku vrat, da je ta na mestu obležal mrtve. Borštner svoj čin popolnoma priznava in pravi, da je to storil nevede v silobranu in hipni jezi. Reče se bode moral pokoriti v ječi. Na drugem mestu pa so se fantje stegli. Največ jih je dobil Majdič Jakob. Odnegli so ga v bolnico. Upanje, da okreva, ni izključeno.

Krščanstvo ljubljanskega župana. V vol. boju je prinesel »Slovenec« marsikako resnično poročilo od Hribarjevega delovanja, ki je bilo mnogim pokrito dosedaj. Zlasti je vzbudilo po Ljubljani splošno ogorčenje Hribarjevo postopanje z lastnimi delavci. Ta mož, ki se hvali po shodih, da je socialen, je celo svojim delavcem pritrgoval plačilo tako, da so morali svoje krvavo zaslužene krajcarje iztirjati od tega moža, ki sedi na stotisočakah potom odvetnikov. Šlo se je pri nekaterih delavcih samo za nekaj kronic, a tudi te je moral iztirjati advokat od ošabnega Hribarja. Taka je ljubezen županova do ubogih trpinov delavcev. In ta človek se ponaša v sobotnem »Narodu« s krščanstvom, češ da ga nosi v srcu in ne na jeziku. Ali ne ve dobri kristjan Hribar, da je vnebovpijoč greh delavcem zaslužek pritrgovati ali pridrževati? Naj le povpraša svojo košmato vest. Dalje bi se drznili vprašati krščanskega moža Hribarja, v katero cerkev pa hodi k maši ob nedeljah in praznikih! Ljubljana ima vendar do 12 cerkva, a Hribarja ni videti v nobeni. Pač motimo se, Hribar gre v cerkev in sicer na v stolnico na cesarjev rojstni in godovni dan, v Trnovo pa k procesiji in k sv. maši na nedeljo Sv. Janeza Krstnika, ko je tam žegnanje. Sv. zakramentov pa najbrže od poroke še ni prejel. Tak kristjan je Ivan Hribar, ki nosi krščanstvo samo v srcu. — Zdelo se nam je vredno to poudariti, ker se Hribar, kakor kaže, kaj rad ponaša s svojim krščanstvom.

Iz ljubljanske okolice.

g Sostro. Župljani smo sprejeli novega gospoda župnika Ivana Molj z vso radostjo in odkritosrčnim veseljem, kar daje upravičeno novemu gospodu pogum v trudapolnem duhovniškem delu. Vitki mlaji, številni napisi na slavolokih, pred vsem napis ob vstopu v župnijo: »Župnija sostrska se vas raduje, ko

župnika zdaj svojega pričakuje«, daje dokaz, s kako radostjo smo pričakovali novega gospoda župnika. Sprejel ga je občinski zastop polnoštevilno z gospodom županom na čelu, šolska mladina in premnogo ljudstva. Z otroško vdanostjo in neustrašeno pa je pozdravila novega gospoda učenka devetih let A. Lipoh, s šopkom rudečih in belih nageljinov. Podoknico v soboto zvečer so priredili domači mladenci in domači pevci v resnici čarobno, ko so švigali kviško raketi, umetalni ognji itd. Ljudstvo pa se je radovalo ob tem nočnem pozdravu polnoštevilno, saj so ostali doma skoraj samo varhi. Med gledavci jih je bilo tudi veliko iz sosednjih župnij. — V nedeljo, dne 5. maja pa nam je predstavil prečastiti dekan A. Fettič-Frankheim novega gospoda z govorom, v katerem nam je slikal trpljenje in veselje duhovnika med svojimi župljani.

g Politični snubač Janko Žirovnik v Medvodah. Na Vnebohod, dne 9. t. m., je bil v Medvodah pri mesarju shod, na katerega je neodvisni kandidat Janko Žirovnik prišel snubit politiko, toda nadebudni snubač se je pri nas lahko prepričal, da bo dobil od »nezveste« neveste »politike« »korbico«, ako jo snubi še sedemkrat sedem let. »Slovenski Narod« se baha, da je bilo na tem shodu okoli 200 zavodnih volivcev. No, to je pa debela liberalna laž, kajti na imenovanem shodu ni bilo dosti nad 100 ljudi z ženskami in otroci, in izmed teh velika večina pristaši S. L. S., in med temi tudi nekaj Žirovnikovih pristašev, ne pa kakor »Narod« piše, nekaj pristašev S. L. S. Koliko je bilo naših pristašev, to J. Žirovnik že sam dobro ve, kajti ko je predsednik otvoril shod (Jančigaj), ter mimogrede med državnozborski kandidati omenjal tudi dr. Šusteršiča, so pri tem opetovano zaorili gromoviti živio-klici dr. Šusteršiču. Osupli in obupani liberalci so gledali te ovacije iz katerih se je lahko takoj izprevidelo, v katerem taboru je ogromna večina volivcev občine. In ko je liberalcem prijazni mesar gospod Jesih videl liberalne stiske in zadrege, jim je takoj preskrbel orožnike, in pod njihovim varstvom se je potem vršil ubogi shodek. Neodvisni kandidat J. Žirovnik je razvijal in zvečil svoj program, kakor se ga je naučil iz »Slovenca« in »Domoljuba«. Kako pozna našo okolico je razvidno iz njegovega govora, v katerem je tudi rekel, da ima medvodska občina 1000 duš. Tu se je mož temeljito zmotil, kajti naša občina šteje nad 3000 duš, kar pa on seveda ne ve. Sploh se je kandidat Žirovnik pokazal enega najslabših govornikov, kar smo jih kdaj slišali. Svoj klavnerski govor je končal z besedami: se vam priporočam, kakor kak prijazni kramar, ko odhajaš iz njegove prodajalne. Ko je končno še predsednik Jančigaj priporočil liberalnega »neodvisnega« kandidata, kakor ljud svoje preležano blago, je zaključil shod. Ni pa upal dati kandidature na glasovanje, ker se je očitno zbal prevelike blamaže. Toda nazadnje pa pride najlepše. Ko smo odhajali s shoda, je neki liberalec delil med volivce tiskana priporočila za kandidata Žirovnika, toda na svojo žalost je moral videti kako so jih volivci vpricho njega na kosce raztrgali ter razmetali po cesti. Tako je kandidat Žirovnik prišel res že blizu državnega zbora, kajti njegova imena so bila že na državni cesti v Medvodah na raztrganih papirjih in so označevala Žirovnikovo slavo od mesarja pa do Bojta in naslednje dni so hodili po njih ljudje in živina. Videvši vse nastlano Žirovnikove reklame, so delali ljudje razne dovpite z njim, dobro vedoči, da 14. maja pride za temi raztrganimi papirji tudi Žirovnikova kandidatura. No, ko je pa naslednje dni Žirovnikova reklama s ceste precej hitro izginjala, smo pa sodili, da ta častna imena gotovo pobira po cesti takozvani medvodski liberalni »papež« (Pupč)

in gotovo spravlja v svoj album v spomin na ta imenitni dogodek za Žirovnika. Nekaj pa smo pri tem shodu značilnega opazili, glede mesarjeve hiše v Medvodah. Ta lokal je na razpolago vsem našim nasprotnikom za njihove prireditve. Ravno pri tej priliki smo videli, da so gotovi ljudje od te hiše zmerjali naše pristaje z izzivači, med tem, ko so našim nasprotnikom pustili prosto vsako izzivanje. Kar se pa tiče mesarjevega lokala, bomo to hišo vedeli priporocati vsem našim nasprotnikom, našim somišljenikom pa priporočamo, kadar boste kaj okrog hodili, pa še »mimo« mesarja pridite in pojdite naprej!

d Ljubljansko barje! — Dragi Domoljub! Pri nas na barju so nasprotniki posebno marljivi. Zadnjega aprila je sklical gospod Črnagoj shod v šoli. Udeležba je bila majhna. Zlata nebesa je obljuboval tistim, kateri bodo volili Hribarja. Kaj pridno pa agitira gostilničarca Vidmarca. V preveliki navdušenosti pa zabavlja čez »S. L. S.« in kaplane. Govori se, da bo dobil vsak kdor bo glasoval za Hribarja umetna gnojila zastoni. Toda možje umetna gnojila so Vam le pesek v oči. Spomnite se ko ste hoteli mleko podražiti za par vinarjev, kako se je obnašal Hribar; pustil je za zabavo ljubljansk. damam zasramovati mlekarice in metati posode z mlekom ob tla. In ravno isti Hribar bi sedaj rad vaše glasove. Vsak ima pa takoj pred nosom napredek magistrata, cesta je taka, še ob lepem vremenu bi si človek kmalu noge polomil. Torej, možje volivci, ne dajte se preslepiti sladkim besedam liberalcev. Ako si hočete zagotoviti boljšo bodočnost, oddajte glasove le krščanskomislecemu možu S. L. S., le krščanski mož je pripravljen živeti in delati v blagor bližnjemu. Če boste pa izvolili moža, ki mu ni drugo mar kakor zabavljati čez vero in duhovnike, boste zadali smrten udarec blagru slovenskega kmeta. Torej ne dajte se prevarati in volite vsi kot en mož Ivana Kregarja. Poteptajte v blato vso nesnago in nasprotnike krščanstva, da ne pridejo v milo slovensko deželo francoske razmere. Možje, oprezn bodite in ne hodite poslušat Črnagoja in Vidmarce, le ognite se raje obeh. En »Narodovec« iz Ilovice je kar odkritosrčno povedal, da bi le radi duhovnike prepodili iz cerkve. To jasno kaže, kaj jim je bolj pri srcu, ali kako bi pomagali kmetu, ali kako bi škodovali veri. Vsem zavednim volivcem po širni Sloveniji pozdrav, barjanom pa posebno pozor. Vsi za enega in potem eden za vse.

Gorenjske novice.

Bohinjske novice.

Nesramnost. Kot nekaj nezasišane se čuje zadnje dni iz Srednje Vasi. Izprijeno dekle je šlo nad g. kapelana Stržaja in ga prav po hribovsko začelo nesramno zmerjati. Kaj pa je naredil gospod tak greh. Nič drugega kot opominjal jo je k rednemu krščanskemu življenju. A ona gre in še drugod sramoti vodnika naše družbe v veselje nasprotnikov Marijine družbe. Tu na tem mestu bodi požrtvovalnemu gospodu Stržaju izrečena zahvala za njegovo neustrašenost in za spretno vodstvo Marijine družbe. Kdor sramoti vodnika, sramoti celo družbo.

Na sv. Marka dan je imel pri nas naš bodoči poslanec Pogačnik shod zaradi naših planin. Dne 14. maja hočemo vsi njega voliti. Vsi na krov za g. Pogačnika.

Predavanje. 21. aprila je bilo kat. slovenskega izobraževalnega društva predavanje. Govorilo se je o ohranitvi naših gozdov. Pri drugem predavanju je želeli obilnejše udeležbe.

C. kr. okr. glavarstvo je dostavilo nekaterim tukajšnim posestnikom odlok, da morajo zasaditi posekane parcele, katere so lansko leto tujcem za mali denar prodali. Kmetje varujte svoje gozde.

Po zimi je tudi pri nas v zgornji dolini zajec objedel veliko sadnih dreves. Škoda je velika. Dolžnost naših prihodnjih poslancev je, da spremenijo lovski zakon v korist kmetu. Proč z zajcem!

Delo v predoru. Na 108 kompadi — v drugem kilometru teče mrzel studenec, pravzaprav potok z navpičnim in stranskim pritiskom v predor. V deževnem vremenu redno narašča in še z večjo silo drvi skozi vdolbine, napravljene za odtok naravnost na železnični tir. — Mrzel, neprijeten poliv in šum tega podzemeljskega potoka je čutil vsak vlak v predoru. Ker je pritisk postajal vedno močnejši in je deroča voda zidovje oboka vedno bolj razjedala, bati se je bilo prej ali slej nesreče. Treba je bilo misliti, kako nedostatek odpraviti. Vodstvo grajenja železnice je kočljivo delo poverilo g. inženirju Hontschick-u. Pod njegovim spretnim vodstvom izstreljali so delavci nov stranski rov, dolg 13 m. Koncem istega krenili so polagoma polukrožno proti jugu kvišku ter dospeli z novim rovom tri metre nad obokom. Tu je počil zadnji strel. In glej! Voda je zadržala s tako silo po novem stranskem rovu, da so delavci z g. inženirjem komaj ubežali v predor. Za njimi se je valilo kamenje in gromoz. Nad novo vdolbino gore se sliši bobnenje padajoče vode: biti mora v notranjosti gorovja velikanska podzemeljska jama.

Potrjenih k vojakom je bilo 12 mladencev iz bištriške občine.

S sankami smo se vozili prva dva dneva v majniku. Pač čuden maj! Menda se je letos zmotil.

Novice iz blejskega kota.

g Gorje. Gregorčičeva slavnost je v kljub tako slabemu vremenu najbolje izpadla. Ker je igra »Trije tički« tako šaljiva zato jo namerava bralno društvo še ponoviti. — Čebelarstva kupčija se povoljno razvija, podružnica je dosedaj poslala 19 plemenjakov in 3 matice. Dve matice celo v Ameriko. Odbornik tukajšnje čebelarstva podružnice g. Mat. Žemva je imel že 25. aprila svoj prvi roj. Bil je 2 kg težek in popolnoma naraven. To je izvanreden slučaj, kateremu se spodobi, da se zapiše, ker pri nas normalno pred 15. majem ne ogrebamo rojev. — Javno zahvalo zasluži cestni odbor, ker je pri novi cesti na kolodvor Bled zasadil samo lipe. To ti bodo že čez nekaj let brale in šumele naše ljubljence. Danes pa, ko to pišem, imamo še čez pol metra snega.

g Z Bleda po občinskih volitvah: Naduta, vsemogočna Peternel-Pretnarjeva klika je popolno poražena v vseh treh razredih in v vseh podobčinah. Oni, ki so bili dosedaj vsemogočni, so sedaj brez moči. Prejeli so, kar so zaslužili. Njih brezmejna ošabnost in nadutost, njih egoizem in gospodovanje, njih surovost in brezobzirnost, njih paševanje in maščevanje, s katero so hoteli uni-

čiti docela vse svoje nesprotnike je odbila od sebe tudi vse poštene in dostojne sicer liberalne može, ki so se združili s kmeti, ki so ostali še vedno v kljub pogubnemu vplivu tujcev značajni in verni možje in zato tak — polom te ošabne klike. Nič jim niso pomagale vse njih zvijače in nepravilnosti v imeniku, nič njih častni občani in različni doktorji, ker so jih morali vse izbrisati, nič, da niso niti očitno razglasili volitev, ampak so jih samo tiho na skriti kotiček na občinski tabli nabili, padli so popolno in njih glorijska pred svetom je — šla.

Veseli smo te zmage tudi raditega, ker je zmagala stranka dostojnih omikanih mož nad surovimi, nedostojnimi ljudmi. Ljudje Pretnar-Peternelove klike so surovi, neotesani, neolikani, so ljudje nizkega mišljenja, ki kažejo to žalibog povsod po Bledu, kazali so to posebno pri volitvah ko so psovali, pljuvali nad svojimi nasprotniki, zlasti navzočimi duhovniki, medtem ko se je zmagovalna stranka obnašala povsod dostojno in vzgledno. Voditelji, če imate kaj dostojnosti v sebi, ali vas ni sram takih ljudij, ki so stebri vaše stranke, taka stranka mora razpasti. Kar nas je dostojnih — z vami nikdar. — Možje kmetje, vam pa vsa čast. Prišli ste polnoštevilno združeni kot en mož in zmagali ste, če bo treba priti drugič, pridite še. Ostanite vedno tako združeni in Bled ne bo pal versko, ne narodno. Vi ste stebri Bleda! —

Iz kranjskega okraja.

g Raznoterosti iz Olševka. Mladenci, udje slovenskega izobraževalnega društva so igrali 4. in 5. povelikonočno nedeljo igre: »Čevljar« in »Kmet in fotograf« prav izvrstno. Bil je tudi občni zbor izobraževalnega društva. Izvoljeni so bili: Predsednik: Andrej Volc, župnik v p.; podpredsednik: Andrej Milač, posestnik; tajnik: Ivan Ferjan, sin posestnika; tajnikov namestnik: Mihael Bakovnik, sin posestnika; blagajnik: Ivan Logar, sin posestnika; blagajnikov namestnik: Aleš Košir, posestnik; knjižničar: Ivan Sajovic, sin posestnika; pregledovalci računov: Andrej Brolih in Franc Rozman, posestnika. — Knjižnica šteje čez 160 knjig.

g Iz Smlednika. Pravijo, da smo mi Smlejški zaspani ljudje, toda to ni res. Tudi mi napredujemo, seveda le bolj počasi. Sedaj imamo že hranilnico, imamo tudi družbo treznosti, čeprav nimamo še izobraževalnega društva, ne moremo in ne znamo si pomagati. Mi mladenci smo navdušeni za društvo, in bi z veseljem pristopili, ako bi ga kdo ustanovil. Izobraževalnega društva pri nas ni tako lahko ustanoviti, ker nimamo primerne prostora, toda vse to nas ne sme ovirati, ne smemo misliti, da so drugod zrastle društveni domovi kar sami, kakor gobe po dežju. Le pogum tudi pri nas, se bo že dobil kak prostor za naše društvo, samo treba ga ustanoviti. V Smledniku je razpisana sedaj nadučiteljska služba. Krajni šolski svet naj pazi pri imenovanju učiteljev, da ne bo prišel kak liberalcev. Prosilci imajo čas do 20. maja.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Železnikov. Dekleta tukajšnje Marijine družbe so nam priredile zadnjo nedeljo prav prijetno in obenem tudi podučno zabavo. Igrale so »Sv. Cito« in »Kukavica, modra ptica«. Nismo pričakovali, da bodo naše dekleta tako izborno pogodile, zlasti, ko so bile po večini prvič na odru. Vse graške brez izjeme so svoje vloge igrale z največjo spretnostjo in pravo gledališko rutino. Njihov nastop na

odru je kar presenetil mnogobrojno občinstvo. Res čudili smo se, kako je mogoče, da so si v primeroma kratkem času pridobile tolike sigurnosti. In občinstvo je vedelo to ceniti, kar je pričala splošna zadovoljnost. Zlasti nam je ugajal v drugi igri ljubki tercet, le žal, da se je pridružil neki nepoklicani brezpotrebni hreščeči bas. Veliko boljše bi bilo, ako bi dotični prihranil svoj »instrument« za druge boljše čase. Naša dekleta so s tem pokazala, da so Marijine družbe ne le varhinje čednostnega in krepostnega življenja, ampak tudi lahko vir res prave plemenite izobrazbe. Da je igra tako izborna uspela, je v prvi vrsti zasluga naše vrle g. učiteljice, ki se ni strasila truda, katerega je imela pri učenju igral, zato ji izrekamo tu javno zahvalo. Čudno se nam pa je zdelo — sicer je v Železnikah itak marsikaj čudnega — da je požarna bramba ravno v isti uri, ko se je vršila veselica, imela svoje vaje. Bog zna, kaj je s tem namerala? Ali je bilo slučajno, ali morda namenoma? Bog ve!!

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d Iz Vač. Dne 1. maja smo dobili na Vačah vožno pošto, katera je bila zelo potrebna za Vače. — Dne 3. maja zjutraj, ko so šli ljudje od šmarice, so našli mrtvega 50 let starega Jožeta Palčiča. Ljudje so ga pogrešali že v nedeljo. V soboto zvečer so ga videli iti iz Vač, kjer je delal kot dninar. Mož je prepad pil ta kratkega. Na večer je ravno snežilo in pokrilo ga je sneg za vedno. To nesrečno žganje!

d Iz Višnjegore. Dne 6. maja je umrla omožena Marija Zupancič. Bila je vseskozi krščanskega mišljenja in odločna nasprotnica liberalstva. Vsakega je takoj zavrnila, kdor je bil zoper duhovnike ali cerkev. V boleznih je bila vedno udana v božjo voljo. Dpisnik se zahvaljuje vsem tistim, kateri so ji kaj dobrega storili v boleznih. Bog jim povrni, zlasti požarni brambi in drugim, kateri so jo spremlili k zadnjemu počitku. Naj počiva v miru!

d Iz Cerovca. Umrla je pretečeni mesec v Cerovci Ana Femec, po domače Štreklovka v 75. letu starosti. Bila je blaga žena in po svoji radodarnosti do revežev znana po celi okolici. Pokopali so jo na Libergi. Sveti ji večna luč!

d Iz Višnje gore. Živnorejcem višnjegorskega okraja se naznanja da bode v začetku junija (dan naznanimo pozneje) premovanje goveje živine. Hranilnica in posojilnica za Višnjo goro je odločila za breje telice 5 premij in sicer po 40, 30, in tri po 20 kron; za lepe krave tri premije po 30 in 20 kron. Premovanja se smejo vdeležiti kmetovalci ki prebivajo v višnjegorskem sodnem okraju. Hranilnica višnjegorska je darovala 500 kron za zaklad živinske zavarovalnice, ki se bo skušala v kratkem ustanoviti, 800 kron za podporo kmetijstva sploh. Teh 800 K je deloma že porabila za jorkširske svinje, katerih je razdelila 13 posameznim posestnikom proti temu, da jih dvakrat oplemenijo. Kupila je tudi pri »Kmetijski družbi« jorkširskega merjaščka, katerega je izročila I. Tomšiču na Dendolcu, ki ga bo spuščal v jeseni. — Poleg tega je darovala župni cerkvi za nov portal 800 kron; cerkvi v Višnji gori 300 kron za omet zvonika, za ustanovitev farne knjižnice v Višnji gori 300 kron, ter po 100 kron požarni brambi v Višnji gori, za uboge šolarje v zavode. Naj bi jo posnemale tudi druge posojil-

nice v tem oziru. Nikar zakopati dobička v rezervne zaklade, porabite jih zdaj v občeokristne namene!

Iz Zagorja

d Povožen delavec. Dne 30. aprila zvečer se je vračal železniški delavec Jože Metelko, doma iz Zameskega v Skocijanu, iz Zagorja proti domu. Stanoval je na stražnici št. 578. Da bi si skrajšal pot, gre kar po železniški progi. Naenkrat prihitel vlak; ogne se mu na drug tir, tedaj pa ga zagrabi drugi vlak, ki mu je prišel od nasprotne strani za hrbtom, vleče ga nekaj časa za seboj in vrže v jarek, kjer je mrtev obležal.

d Nenadoma je umrl v Podkraju kovač Janez Zadobovšek, po domače Beber. Šel je spat zdrav, pa nekoliko omoten od žganja, našli so ga zjutraj mrtvega. Bil je sicer dober mož in prijazen sosed.

d Za prvi maj je šla trda našim socialnim demokratom. Ustavljalo se je premogovniško vodstvo, potem je pa še okrajno glavarstvo obhod prepovedalo. Vršil se je vendar le. Na veselico v Habatovem salonu sta prihitela iz Ljubljane Cankar in Kristan. Cokal je šel med svoje v Trbovlje.

d Tudi penzijo. Nekaj hudih kvartopircev je v Zagorju »ajncalo«. Izgubili so precej drobiža, eden celo 76 kronic. Sodišče jim je dalo zato nekaj počitka v litijskih zaporih. Tako so vsaj lahko občutili, kako se godi človeku, kadar gre na — penzijo. Bogve, če smo tega tudi mi krivi?

Iz raznih krajev Dolenjske.

Volivni shod. Iz Št. Vida na Dolenjskem. Da se bo volivni shod v Št. Vidu dobro obnesel, smo, sklepati iz trezne razsodnosti in globokega verskega prepričanja našega ljudstva, vedeli že prej, a da se bo obnesel tako izvrstno, nismo pričakovali. Shod 5. majnika, na katerem je deželni poslanec gospod Povše nastopil kot državnozborni kandidat za naš okraj, je obiskalo do 500 volivcev, da ne štemem žena in deklet, katerih ni bilo dosti manj. Navdušeno so volivci pritrjevali govoru gospoda kandidata in se soglasno izrekli za to, da zaupajo prevažno postojanko v državnem zboru samo takemu poslancu, kakor je gosp. Povše, ki stoji na strogo verskemu stališču in ima srce in razum za ljudstvo. Prav spretno in navdušeno je vodil shod gospod c. kr. poštar in posestnik Kristan, ki je kljub bolehnosti na občno željo ljudstva prevzel predsedstvo, za kar mu bodi izročena na tem mestu srčna zahvala. Tudi č. g. opat stiški se je udeležil shoda v veliko veselje našega dobrega ljudstva.

(Nasprotni shod.) Čuli smo, da je tudi »demokrat« Cankar nameraval to nedeljo v Št. Vidu imeti shod, toda glejte ga spaka, nikjer nima toliko kredita, da bi mu zaupali kak prostorček. Saj za tri ljudi bi bil lokal zadosti velik, več bi jih tako ne bilo na njegov »sijajen« shod, pa še tega mu Šentvidci ne zaupajo. Res žalostna usoda! Čast pa tistim družinam, ki so kljub vsem prošnjam Cankarjevih satelitov postavile Cankarja pod kap kakor se spodobi. Tako naj se zgodi povsod in z vsemi izdajalci vere in domovine.

(»Kjer so farji zraven, je še vselej vse lairal«), tako nekako je modroval in prerokoval pretečeni teden eksmlekar Jereb po Beču in tako odgovarjal ljudi od naše zadržne mlekarne. No, dobro je storil, da jo je hitro odkuril, ko je spoznal učinek svoje agitacije, sicer bi morda ne bil prinesel zdrave butice domov. Dasi ima trdo — kar je res, je pa res — je vendar zelo dvomljivo, če bi bil srečno odnesel pete, ko bi ne bil umorjen in jo popi-

hal. Bečani so s tem pokazali, kaj mislijo o Jerebovi modri glavi.

(Svoji k svojim!) »Ali je to krščanska ljubezen, če se človeku, kakor je Jereb, naenkrat odpove služba mlekarja in se mu tako vzame kruh?« Tako misli in govori nekaj mož po Jerebovem kalibru. Mi pa mislimo, da ima narodni pregovor »Svoji k svojim« še vedno nekaj veljave in da je vendar bolje, da se da kruha ljudem, ki so naši, kakor pa ljudem a la Jereb, ki vprašuje ljudi, kaj imajo od tega, če hodijo k maši in če so kaj bolj, ako hodijo k procesijam in v cerkev. Ali ni tako, gospodje? Poglejte sami raje v se, če morda vam vest v tem ozru kaj ne očita.

d Št. Rupert. — Neumnost in lažljivost liberalcev je pokazal dopisnik »Sl. Naroda«, te ciganske cunje. Pretekli teden, ko se laže čez gospoda župnika in kaplana v Št. Rupertu. Takim ljudem povemo, da nam je ljubo to ravnanje; bomo saj ljudem lahko povedali, kdo ste laži-klerikalci, ki danes prisegate — jutri se pridružate. Vi vsi lahko z mirnim srcem podpisate ime Pencata, ker ste čisto njemu podobni. Ljubljanski liberalci ki grelo škofu okna pobijati in v cerkev kamenje metati — so postavili Pencata za kandidata — pri nas — na krški strani pa Gombača — zoper Pencata. Ali se ne pravi to »norce briti« iz Pencata? Liberalci so se brili na račun Pencata, Pencata pa na račun vaš siavni olikani vsega vedni kričavi laži-klerikalci. Vi vedno kričite, da ste klerikalci — ali vas potem ni sram, da tako lažete. Ne upate si reči, da ste liberalci z marko na vratu — da bi vas ljudstvo ne spoznalo in pustilo na cedilu. A skrbeli bomo, da se bomo na nko spoznali. Kolikor hujše se boste lag, laž čez duhovnike tembolj se boste osmešili, kolikor bolj boste upili enako čifutom — toliko bolj vas bode ljudstvo spoznalo. Vsak pristaš poštenjak »S. L. S.« pa naj skrbi, da spozna svet take ljudi. Odločnosti je treba, ne strahu! Možatost in zavednost je na naši strani in poštenost — zajc in lisica je doma pri tistih, ki hočejo postati po sili poslanci, po sili župani.

d Glas od Velike doline. Poučno predavanje smo imeli dne 9. t. m. na križevu po prvi sv. maši. Predaval je na šolskem vrtu potovalni učitelj za vinarstvo, gospod Fr. Gombač o škropljenju zoper peronospero in o streljanju proti toči ter še o drugih stvarih, tikajočih se vinarstva. Zanimalo nas je seveda najbolj govorjenje o streljanju zoper ledene kroglice, s katerim se pri nas že pet let redno in v obilni meri pečemo in sicer še z dobrim uspehom, kakor se je doslej pokazalo. Mi ostanemo torej še nadale pri tem sredstvu v obrambo toče, čeravno je ministr. na Dunaju prišlo do zaključka, da to nič ne pomaga. — Nagrobni spomenik našli so pred kratkim Podgračenem na Budičevi njivi, ko so orali. Spomenik je iz marmorja ter ima na eni strani vklesano mijolko, na prednji strani je pa napis, menda latinski, ki se pa najbrž ne bo dal sestaviti, ker je več kakor polovica črk uničenih, to pa vsled tega, ker je spomenik v zemlji ležal tako, da je bil napis gor obrnjen in so se črke tekom mnogih let s plugom oddrgnile. Kako in odkod je spomenik prišel na dotično njivo, se ne ve. Nekateri menijo, da je bil najbrž pokopan tam ali pa kje v bližini kdo od Čičovega gradu, katerega temelji se še zdaj nahaja na takozvanih Čičovih njivah blizu pol ure daleč od spomenika. — Plamen je upepelil 7. t. m. ponoči hišo posestnika Zobariča Podgračenem. Lansko leto mu je postal žrtev ognja tudi hlev. Bil je seveda zavarovan. Domačega fotografa, dobro izurjenega v svoji stroki, smo dobili sedaj na Rajcu v osebi gospoda Jožefa Tomšeta, ki ga kot krščansko mislečega priporočamo vsem po geslu: »Svoji

S Krke. Dolgo je bilo pri nas izpraznjeno mesto našega stalnega dušnega pastirja. Glas o vrlinah novoimenovanega župnika gospoda Frančiška Pešča, bivšega župnika na Robu, je od vseh strani dohajal k nam in vsi smo že kaj nestrpno pričakovali njegovega dohoda. Žal, da so mu nekatere neljubeznivosti in nerodnosti od nekaterih strani hotele zagreniti veselje, s katerim bi se bil gospod lahko priselil k nam. Da vse to ni imelo zaslonbe med nami, dokazal je sijajni vsprejem ob dohodu novega gospoda župnika v četrtek, dne 2. maja. Dasiravno smo šele dan poprej zvedeli za dan prihoda, vendar je bil vsprejem kaj vesel in je jasno pokazal, da ljubimo in spoštujemo dobre duhovnike. Mlaji in zastave, ozaljšani napisi, nagovori ob sprejemu, podoknica Marijine družbe, vse je kazalo, kako zaželen nam je bil in kako veseli sprejememo dobrega gospoda, ki se je že ob prvem nastopu vsem priljubil, v svojo sredo. Bog ga živi in blagoslovi njegovo delo med nami!

d Z Mirne. Gospod dr. Janko Hočevnar je imel tu 9. t. m. javni shod na vrtu gospoda Ivana Bulca, gostilničarja. V svojem govoru je pokazal, kako blago, za kmetsko ljudstvo vneto srce bije v njegovih prsih. Shod so prišli motiti nekateri neolikani liberalčki iz Mokronoga, katerim se je pridružilo kakih pet zaslepljenih Volčeničevcev. Najbolj se je šopiril neki mokronoški sodniški sluga Černe, ki je do ušes odpiral usta in kričal živijo Penca! Velika večina, okoli 250 volivcev je bilo za dr. Hočevnarja. Vse vpitje ni pridobilo Pencatu niti enega glasu, pač pa se jih je mnogo z nevoljo izrazilo: »Toraj take surovine delajo za Penco?« Vspreh shoda se bo že pokazal, predno bo to poročilo tiskano, zato o nastopu tukajšnjega učiteljstva za sedaj le kratko omenim, da sta se obadva gospoda učitelja prav pošteno blamirala. Škoda, da so že volitve končane, sicer bi gospod Janko lahko že nastopil kot kandidat stranke kmetijskih zatirancev. Morda bi tudi v državnem zboru napovedal, kakor napoveduje učencem v šoli: »Sedaj bodo pa kronce «plantale.« Gospod Jenko, nastopili ste proti ljudstvu, pa se bote kesali! Ljudstvo vas spoznava, da ste se prelevili iz ovce v volka, zato vam tudi svojih nedolžnih otrok več zaupati ne more. Bote kmalu še kaj več slišali.

d Iz Leskovic. Sporočiti vam hočem o nekem navihanem agentu, ki se je znašel tu v Leskovicah. Ta agent ti spravlja mlade fante v Ameriko. On pripravlja kmete ob delavce in pa tudi cesarju jemlje vojake. Spravlja jih pa po neki skrivni poti doli čez Laško mejo. Sedaj se je vjel sam in pa dva mlada fanta. Fanta sta zaprta, agent se je znal pa dobro izgovarjati, zato ni bil dosti kaznovan. Agent je zvit, kakor vsak liberallec.

d Prvi romarski shod pri sv. Roku na Tolstem vrhu bo dne 26. maja. Duhovne vaje bodo ob 10. uri.

d Z Roba. Ne morem si kaj, da tudi jaz popišem škodo na mojem sadnem drevju, katero so mi povzročili zajci. Oglodali in uničili so mi letošnjo zimo 90 najlepših sadnih dreves in lansko zimo nad sto, in to že po deset let stara drevesa, ki že vsa sadove rode. In za to ogromno in neprecenjeno škodo mi punuja najemnik lova, turjaške graščine, g. Schautu, odškodnine drugih 90 ničevih dreves, a šele v mesecu maju, ravno pred volitvami, menda zato, da bi olepšal in olajšal svojo grdo vest. Najemniku lova turjaške graščine g. Schautu pa rečem, le sam imej svojih 90 ničevih drevesc, jaz jih ne maram. Sam jih nasadi na svojem vrtu tam gori po Hameršlu v mesecu maju. Mogoče se jih, ker bodo maja meseca sajani, ne bo lotil strupeni zajčji zob.

Mi sadjerejci sadimo drevesca sanio v mesecu marcu. Uničeno mi je za vselej moje sadno drevje in moj sadni vrt, ki se je prišteval med najlepše vrtove v naši občini. Nasadil bom druga drevesca zopet takrat, kadar se bo lovski zakon spremenil, da bomo dali zajcu smrt kjer ga dobimo.

Notranjske novice.

Ildrijske novice.

i Nesreča. 6. maja jutraj se je ponesrečil v jami tesar Val. Čibej. Padel je šest metrov v globino ter si tako pretresel možgane, da so ga nezvestnega peljali v bratovsko bolnišnico. Sedaj se zopet zaveda in je upanje, da popolnoma ozdravi.

i Izgnil. Od petega majnika je izginil iz našega mesta trgovec A. Mlakar. Njegov beg je v zvezi z neko umazarijo. Prodajalno so mu zaprli. Pobegli trgovec je bil strasten liberallec posebno so mu bile tri v peti vse v blagor revnega ljudstva ustanovljene naprave. No, sedaj je njegovega terorizma konec!

i Impozantni shodi ildrijskih socialistov po okolici. Na vnebohod je napovedal Kristan shod v Kanomliji. Pripeljal je seboj kopo ubogih delavcev, da bodo njegovi poslušalci. Kmetje ga namreč ne marajo niti poslušati. Svojim zapeljancem bi pač Kristan rajši govoril v Ildriji. Socialisti se pa bahajo s takimi impozantnimi shodi!

i 12. maja je prišel iz Trsta Josip Kopač v Ildrijo se zadnjič predstaviti. Govoril je »originalno«. Same »nove« misli je razvijal, in pr. da se gospodje kaplani in župniki vtikajo v politiko, strašijo s pekoni, upijejo, češ da je vera v nevarnosti; on pa meni, da je vera privatna stvar itd.

Vipavske novice.

n Vipavski gospod nadučitelj Skala nam piše: »Meni pač živa duša ne more očitati najmanjše nekorektnosti v zadevi volilne borbe. Vendar se je našel, ki je pisal »Domoljubu«, da sem za Deklevov shod lepake po zidovih popal, dočim sem malo dni prej Žitniku roko podajal. Da sem bil na Žitnikovem shodu, je res, popolnoma neresnično pa je, da sem lepake nabijal za Deklevov shod.«

Iz raznih krajev Notranjske.

n Iz Dolenjega Logatca. Svinje klerikalne, jaz vas bom navadil, tako se je izrazil generalni štab logaške liberalne trdnjave, ko je prečital novice iz »Domoljuba«. Hvala za ta naslov, odgovor dobite 14. t. m. — Neka liberalna dama, katere ime za sedaj zmolčimo, je tako kratkovidna, da misli, ko pride k maši v zakristijo, da je na galeriji v gledališču. Tu dela razne dov tipe, posebno kadar se kaj svari proti slabim knjigam in časopisom, da je prav smešno. Od gotovih ljudi kar naravnost zahteva, da naj berejo »Slovenski Narod«, češ, to je glasilo tiste stranke, ki pravi, da ima delavec na dan dosti 50 do 60 krajcarjev, hlapeci in dekla pa 30 do 40 goldinarjev na leto. Lepa hvala, da ste tako odkritosrčni. Ko bi bili vsi liberalci tako odkritosrčni, bi že zdavnaj ž njimi pomedli, kamor spadajo, v smeti na gnojišče.

n Begunje pri Cerknici. Ker se znani Malnarjev Tonček, ki je bil na shodu S. L. S. tako globoko ponižan, po shodu še v umazanem »Narodu« ljudem v zobe daje, zato par vrstic v odgovor. V »Narodu« trdi, da je prišel na shod z namenom, govore mirno poslušati,

vsem pa je znano, da je prišel Tone in njegovi maloštevilni pristaši z namenom, da bi ga razbili. Utajiti hoče izjavo na nedeljskem shodu, da Gruden propade, vključ temu, da ga je okoli 200 zborovalcev slišalo na lastna ušesa. Pravi, da Menišija ni v taboru S. L. S. Ako ni Menišija v programu S. L. S., je pa Tone v njenem taboru, ostala Menišija pa v liberalnem. Vsi v enem taboru nismo, sicer bi se Tone ne kregal z vsi Menišiji ob vsakih volitvah. Ker je pa Tone zarukan liberallec in ob volitvah v nasprotju z ostalo Menišijo, je jasno, da je Menišija v taboru S. L. S. Kakšna krivica se je godila Hribarju na shodu, če se je reklo, da je Hribar zoper deželno zavarovalnico, ki bi bila ljudstvu v korist, Hribarjevi zavarovalnici pa v škodo? Ali ni to resnično? Zanimivo je, da v isti sapi, ko v »Narodu« pripozna, da je dr. Šusteršič v delegaciji izposloval, da nam Bosna pri lesni trgovini ne dela konkurence in da je vsled takslug dr. Šusteršiča cena lesu zadnja leta tako poskočila, trdi, da moramo zato voliti Grudna. Torej zato, ker nam je dr. Šusteršič storil neizmerno dobroto, moramo voliti njegovega nasprotnika Grudna, ki bo to podiral, kar bo dr. Šusteršič in njegova stranka zidala! Ljubi Anton, ti se očitno s rametjo kregaš. Da, dragi Tonček, 14. maja bomo videli, da imaš svojemu dolgemu telesu silno neprimerno pamet, ker hodiš za umazani in ljudstvu škodljivi liberalizem po kostanj v žerjavico. Končno ti bodi povedano na vsa usta: Tone, če ne boš odnehal od svoje gonje, te še pes ne bo povohal v Menišiji. Saj te že zdaj skoro nihče ne more videti.

Iz raznih krajev.

Slovenske vesti iz Amerike. V Clevelandu je streljal Josip Zidar na svojo ljubljenko, ker je odločno odklanjala vse njegove ljubezenske ponudbe, vendar je k sreči ni zadel. Zidar pride pred porotnike. — V mestni bolnišnici clevelandski je umrl Josip Papež, star 45 let, doma iz Žužemberka na Dolenjskem. — V Ellyju (Minn.) so pri občinskih volitvah dobili Slovenci večino v mestnem odboru. — V Ellyju so se poročili g. Puš z vd. Tkalič in g. Jos. Erzar z gđ. Marijo Bacelj. — V Mochavki (Mich.) se je v rudniku ponesrečil pri nakladanju rude J. Prescel.

d Pismo iz Indijanskih pušč. Hughes dne 12. aprila 1907. Dragi »Domoljub«! Sprejmi par vrstic v priznanje in zahvalo za tako izbornu urejevanje lista vse osobe okrog »Domoljuba« tudi iz samotnih indijanskih prerij. Kako dober prijatelj si ni bil precej ob svojem rojstvu do današnjega dne, ko me obiščeš že vsak teden kot krepki mladenič tukaj v tujini. O, da bi te vsa slovensko ljudstvo poslušalo in ubogalo, posebno vsi volivci ob letošnjih drž. volitvah. Proč z liberalci — brezverci! kličem vam vsem volivcem iz daljne Indiane Terr. Le škoda, da ne morem do istega časa v domovino. Surovi so liberalci, to moram očitno povedati. Pri njih je doma sirovost, zabavljanje čez cerkve in duhovnike, družega nič. Proč z njimi vsepovsod. Dragi Domoljub! Ni dolgo tega, ko je »Amerikanski Slovenec«, dasi povsem pošten katoliški list, prinesel neki protigovor pod imenom »opazovalec« proti dopisu »Dobrepoljčana« v »Domoljubu«. Kdor količaj pozna razmere, vsakdo ve, da je imel »Dobrepoljčan« prav. Čudno pa je, da se dopisnik v »Amerik. Slov.« podpiše, »opazovalec« in hoče reči, da za inlada dekleta ni nobene nevarnosti niti v Newyorku ne. No dober opa-

zovalec to, toda z zaprtimi očmi in gluhi ušesi. Kjer imajo slovenske naselbine svoje duhovne pastirje, tamkaj je red, kakor on pravi, lepo morda tudi zgledno krščansko življenje. A vidi iz dopisa, da je dopisnik opazoval življenje le tamkaj, a izven teh naselbin ni pogledal. Pridi »opazovalec« jaz ti pokažem naselbine z 100 in več rojaki, ki imajo po enkrat na mesec sv. mašo in tudi te opravi angleški duhoven. Ti pokažem naselbino, kjer ni prav nobenkrat sv. maše, — kakšno življenje je to, si lahko mislite. Dopisnik v »Am. Slovencu« pa bi bil raje tiho. Le čudno, da je ta dopis zagledal beli dan v edino poštem katoliškem listu v Ameriki. Morda niso gosposdije uredniki dobro poučeni o tem. Zato pišem tudi jaz »Domoljubu« in njegovemu dopisniku, da ni pretiral prav nič, ko je pisal o ameriških izseljencih. Vem, da ta moj dopis ni za tisek v »Domoljubu«, a pišem vam ga po vodilu nekega vabila, ki pravi nekako takole: »pišite nam vse, bodisi za tisek ali ne. Marsikaj nam prav pride, med plevami je zrno, med prahom zlato.« Tukajšnja slovenska naselbina šteje krog 80 oseb. Dela se v premogovih rovih globoko pod zemljo. V verskem oziru smo prave sirote. Niti božični, ne velikonočni čas se ne moremo udeležiti sv. maše, kjer se ne moremo udeležiti sv. maše, kjer je daleč na okrog ni. Pač žalostno za rojake, posebno tiste, ki čitajo pri vsem tem še ostudne brezverske liste, kakor je tukaj »Glas Svobode«. Gosp. »opazovalec« pridri k nam. Videl boš marsikaj. Zime tukaj pri nas nič ni bilo. Tudi o božiču smo imeli čez noč odprta vrata ali okna spalnice. Razume se, da je sedaj že pravo gorko poletje. Pozdravljam »Domoljuba« in vse »Domoljubove« naročnike ter ostalam zvesti naročnik. — G. Z.

Pismo iz Amerike. Chisholm, Minn., 23. aprila. Dragi »Domoljub«, prosim malo prostora v nam priljubljenem listu, ker se redko kaj sliši od tukajšnje naselbine, čeravno nas tukaj biva prav veliko Slovencev in prav hitro napredujemo. Zgradili smo si krasno cerkev sv. Jožefa. Potem imamo tu tri podporni društva. Prvo društvo sv. Srca Jezusovega, drugo sv. Jožefa in tretje novo društvo Friderik Baraga. Ravno v nedeljo, dne 21. aprila smo imeli redko slavnost blagoslovljenja nove zastave in bandera društva Friderik Barage, katero se je prav slovesno izvršilo. Ob polu enajstih smo odkorakali v cerkev ob udeležbi štirih društev s slovensko godbo iz Eveleta. Tu so nam č. g. župnik v krasnem govoru razložili pomen podpornih društev in njih dolžnosti. Potem je bilo blagoslovljenje zastave in bandera, pri katerem so bili botri Anton Bavec, Franc Kerže, t. Mlačnik, M. Macerle in Lovrenc Kovač, s svojimi soprogi. Po blagoslovljenju smo imeli darovanje v korist cerkve in sv. mašo. Po sv. maši smo zopet odkorakali z godbo iz cerkve in sicer najprej društvo Friderik Baraga, potem društvo Srca Jezusovega, za njim hrvaško društvo »Slava Bogu« in za temi društvo sv. Jožefa. Za vsem sprevedom se je peljalo 14 belo oblečenih deklic s cveticami okinčane. Pozdravljam rojake onstran Oceana tebi, dragi »Domoljub«, pa veliko uspehov in novih naročnikov tukaj v novi domovini in staremu kraju. — Op. ur. O tej slovesnosti smo prejeli že drug dopis g. K. Nadleščana. Ker je pa temu zelo podoben, smo ga odložili. Pozdrav vsem slovenskim rojakom.

Pismo iz Berolina. Dragi Domoljubovci! Naj vam pišem nekoliko vrstic iz prvostolnice nemškega cesarstva. Gotovo ste že brali o izborni organizaciji nemških katoličanov in ker boste v kratkem volili sami po splošni volivni pravici, (Nemci jo imajo že od leta 1871.) naj vam opišem njih vzgledno delova-

nje, ki je njim v ponos, nasprotnikom pa v strah in občudovanje. Ko sem bil lansko leto na krasnem shodu nemških katoličanov v Essnu, sem bil do solz ginjen, ko sem videl korakati nad 40 tisoč mož polnih navdušenja. In ravno pred kratkim so prestali težko izkušnjo. Cesar je razpisal nove volitve, ker so se katoliški poslanci uprli nečedni kolonijalni politiki, ki je stala nemško ljudstvo več sto milijonov in od katere nemško ljudstvo nima nič koristi. Katoliški poslanci so odkrili, kako grdo so ravnali uradniki z zamorci. Vse se je zarotilo pri volitvah proti katoličanom. Hoteli so napraviti razpor med njimi, ker se je šlo za narodno vprašanje (Kolonije), obenem so hoteli zdrobiti njih moč, ni če bi se jim bilo to posrečilo, znova bi bili začeli kulturni boj (kakor na Francoskem). To je bil zadnji poizkus in prepričan sem, da nikdar več pruska vlada ne bo nastopila proti katoličanom. Saj se to ni posrečilo železnemu Bismarcku in pokazalo se je, da čimbolj jih preganjajo, tembolj skupaj drže. Od kneza do delavca, vse gre s sveto vneto na volišče za vero in stranko, to je prvo pri njih, potem šele osebnost in narodne koristi. Dasi imalo le eno petino volivcev, vendar imajo s katoliškimi Poljaki eno tretjino poslancev. To doseže edinost. Njihova stranka se poteguje enako za kmeta, delavca in obrtnika. Le njim se je zahvaliti, da je nemška država vzor vsem drugim glede socialne zakonodaje. Nemški centrum ima ugled po celem svetu, zato se pa tudi s toliko lubeznijo oklepajo te stranke vsi stanoviti. In taka stranka je tudi S. L. S. na Kranjskem. Posnemajte vnemo in delavnost nemških katoličanov in oddajte le tej stranki svoje glasove, ki je na istem temlju, kot nemški centrum in ki jo v tem smislu izborni vodita dr. Šusteršič in dr. Krek. Bog živi S. L. S. in njene voditelje in vas, volivci! — J. F., bivši član katoliškega delavskega društva na Jesenicah.

Borbeck (Nemško). Umrl je v torek dne 16. aprila, Simon Podbevšek, ki je bil tudi naročnik »Domoljubov«. Imel je v soboto, dne 20. t. m. lep in mnogobrojen pogreb. Spremlila ga je avstrijsko društvo sv. Barbare z zastavo, godbo in vncem. Samski tovariši so mu tudi darovali lep venec. Zato bodi vsem lepa hvala. — Naj v miru počiva v tuji zemlji!

F. Z.

Izobrazbi.

Kaj je slovstvo?

Črtice iz zgodovine slovenskega slovstva.
Protestantovska doba.

(1550—1595.)

Pred protestanti se ni skoro nič slišalo o slovenskih knjigah. A zdaj je kar naenkrat cel kup slovenskih knjig. Treba je, da se nekoliko bolj pomudimo, ob tem pojavu in razložimo to nenadno izpremembo v našem slovstvu. Sicer pa so bile knjige, ki so tedaj izšle večinoma le prestave svetopisemskih knjig, ali nemških pridig, torej ne izvirne, ki po naših mislih sestavljajo narodno slovstvo; a tedaj se je začel naš jezik likati, ljudstvo je dobilo veselje do branja in to je prvi korak do višje izobrazbe. Odtod njihov veliki pomen.

V vsakem slovstvu se izraža duh onega časa, v katerem je nastalo. Le če poznamo dobro razmere, v katerih je živel narod dotični čas, potem moremo pravično soditi o

književnosti onega časa; potem nam je tudi lažje umljiva. Ob kratkem bomo podali ono podlago, na kateri je mogla pri nas prodrati protestantovska vera in se pojaviti nova doba v naši književnosti.

Ob začetku šestnajstega stoletja je živel naš narod jako žalostno življenje.

Turki so plenili po naših deželah, požigali domovja, morili ljudi in jih odganjali v sužnost. Cesar je imel vojske s Francozi in Španci ter se ni mogel mnogo brigati za naše dežele, ki so morale trpeti, da se ni njihovim severnim sosedom slabo godilo.

Plemiči in graščaki, ki so bili z večine tujege rodu, se niso mnogo brigali za narod, ampak mirno so čepeli v svojih gradovih in neizprosno zahtevali od ljudstva pridelke njegove zemlje.

Tudi razmere v cerkvi so bile nekdaj zelo slabe. Tuji cerkveni dostojanstveniki so prihajali v naše kraje; tako je polagoma nastal razdor med njim in med nižjo duhovščino in ljudstvom. Samolastno so postopali, vpeljevali tuje navade in izpodirvali narodov jezik iz službe božje.

Marsikatera misel in pripoved o lepših krajih in lepših časih je sicer zašla v naše kraje. Med Slovenci je bila tedaj navada, da so jako radi romali v daljne kraje, na Španško k sv. Jakobu, Italijansko in tja gori k Renu v Kelmoraj.

Tisti čas pa se je vzdignil na Nemškem mož, ki je izkoristil splošno nezadovoljnost ter jel samolastno prenašati cerkvene naredbe, pozneje celo cerkvene nauke, kot bi bil on poglavar cerkve. Ker je naredil cerkvene zapovedi mnogo lažje, so se ljudje jako radi oprijeli nove vere. Ker so sami mislili, da bodo s svojo vero napravili lepše čase, so ti nemški pridigarji ali reformatorji, kakor jih imenujejo, hoteli raznesti svoje nauke po vsem svetu. Novoverci so se imenovali protestanti ali luteranci, po začetniku nove vere, Martinu Lutru.

Tedaj je zaslovelo zlasti protestantovsko vseučilišče v Tubingu na Württembergem. Sem je pohajalo mnogo slovenskih dijakov, ki so se seznanili tako z protestantovsko vero. Tako Istrijan Matija Garbič ali Grbec, ki je postal Lutrov prijatelj in pozneje profesor v Tubingu.

Drugi Slovenec je bil Mihael Tiffert, ki se je spoprijateljil z württembergskim vojvodo Krištofom, mu zapustil vse svoje premoženje, iz česar so se napravile podpore za njegove rojake, ki so prišli sem študirat.

Tako se je zanesla tuja vera med naše ljudi, ko se je mladina vrnila iz tujine v domovino.

Poprijeli so se je zlasti plemenitniki, graščaki, kajti po novi veri jim je pripadlo vse cerkveno posestvo. Nova vera jim je dovoljevala tudi mnogo svobodnejše živeti kakor stara.

Nova vera je ugajala tudi nižjemu ljudstvu, ker je oznanjala več pravic. Ker se je še nižja duhovščina, ki je bila nevoljna na tuje cerkvene kneze, nagibala k protestantizmu, se je tuja vera kmalu na široko razširila med ljudstvom, zlasti v Istri. Pristopanje k tuji veri se je vršilo jako naglo, da je bila v kratkem polovica Slovencev protestantov. Da so se tako lahko poluteranili, je bilo le zato mogoče, ker se je vse zavzelo za novo vero, od graščaka do duhovnika, od katerih se jih je tudi nekaj poluteranilo. Mnogo jih je obdržal pri pravi veri in spreobrnil nazaj glasoviti pridigar, škof ljubljanski Tekstor.

V verskem oziru je napravilo to izpreminjevanje vere ali reformacija veliko zlega za nekaj časa, samo za kakih petdeset let. A kakor hitro se je pojavila, tako hitro je tudi izginila. Kmet je namreč videl, da ga gra-

ščaki tako stiskajo kot prej, poleg tega pa so nastopili navdušeni katoliški duhovniki, ki so hitro zatrli tuje kali, da se niso mogle zaploditi; ostali so samo dobri nasledniki: mi smo tedaj dobili kopico slovenskih knjig, ki so jih spisal razširjevalci tuje vere. Dobili smo tedaj najvažnejše knjige, ki si jih moremo misliti: Prvi abecednik, prvo slovnico in prvo slovensko sveto pismo, poleg tega pa še obilo drugih knjig nabožne vsebine. Tedaj se je osnovala slovenska tiskarna na Nemškem, pozneje tudi v Ljubljani. Knjige se niso tako lahko in poceni tiskale kot sedaj, kupovali jih niso kot sedaj. Zato je važno, da spoznamo onega moža, ki je skoro vse premoženje izdal za tiskanje slovenskih knjig. To je bil baron Ivan Ungnad. Rojen je bil na Koroškem, kjer je imel v Junski dolini svoj grad. Kot eden prvih velikašev si je pridobil vpliv pri cesarju, da je postal deželni glavar Štajerske. Bil je silno bogat, da je včasih mesto cesarja sam zalagal celo vojsko. Ko se je poluteranil, je šel na Württembersko in popustil cesarsko službo. Ondi se je spoprijatelil z vojvodo Krištofom in oba sta ustanovila jugoslovansko tiskarno v mestecu Urahu. V tem mestecu mu je podaril vojvoda Krištof tudi pristavo, da je lahko živel na njej do smrti. Za vzdrževanje tiskarne in tiskanje knjig je porabil vse svoje premoženje. Še ob svoji smrti je priporočil ženi edini svoj zaklad, jugoslovansko tiskarno.

Vabil je k sebi može, ki naj bi mu spisovali knjige v slovenskem in hrvaškem jeziku. Eden teh je bil Trubar.

Primož Trubar, slovenski Luter imenovan, je bil rojen v Rašici na Dolenjskem. Študiral je v Reki, Solnogradu in na Dunaju. Tako se je v tujih mestih seznanil z novo vero in ko je prišel za pridigarja v ljubljansko stolno cerkev, je takoj jel širiti krivoverske nauke. V kratkem je imel toliko privrženecv, da je moral tedanji ljubljanski škof Tekstor z vso odločnostjo nastopiti proti njemu. Moral je Ljubljano zapustiti in pobegniti na Nemško. Podal se je na Württembersko, kjer se je oženil in jel pisati slovenske knjige. L. 1550 je izdal abecednik z nemškimi črkami in pet let pozneje s slovenskimi. Istega leta je izdal tudi katekizem, kateremu so v poznejših izdajah pridejali še več slovenskih nabožnih pesmi. Ta abecednik in katekizem sta torej prvi slovenski tiskani knjigi. Sicer je njegova slovenščina še jako slaba, ker je pisal v nemškem duhu, a imeli smo vsaj nekako podlago, na kateri je bilo mogoče dalje delovati. Vsega skupaj je spisal Trubar kakih dvajset knjig, tako da moramo v resnici občudovati njegovo neutrudljivost in navdušenje za novo vero, ki ga je napravila za delavca na književnem polju. Kasneje je še parkrat prišel v domovino, a jo moral vsakokrat zapustiti in nazadnje je tudi umrl v tujini.

Pesnik Aškerc je v novejšem času napisal o njem epos, to je dolgo zgodovinsko pesem, v kateri ga proslavlja kot velikega narodnega mučenika in ustvaritelja našega slovenstva. Toda pomisliti moramo, da to mučeništvo ni bilo posebno veliko; živel je večnoma v ugodnih razmerah. Tudi njegov sin je slovenski pisal, toda mnogo slabše kot oče.

Tudi v književnosti so Trubar in drugi slovenski protestantje skoro ravno toliko škodili kakor koristili. V svojem prevelikem navdušenju so namreč zatrli prvotno slovensko pisavo, katero sta nam ustvarila Ciril in Metod, ker je niso razumeli; kajti protestantje so se izobraževali na nemških vseučiliščih.

Najvažnejše delo, ki so ga izdali protestantje, pa je bil prevod sv. pisma. Za to veliko delo so se tudi marljivo pripravljali. Bohorič je spisal takrat slovensko slovnico »Zimske urice«, ker jo je delal v prostem zim-

skem času in tako določil pravila slovenskemu jeziku ter dovršil Trubarjevo delo. Celotno prestavo svetega pisma pa je oskrbel Jurij Dalmatin. Veliko delo, katero je imelo drugod vedno več mož v rokah, je dovršil Dalmatin sam.

Juri Dalmatin je bil tudi Dolenjec, doma blizu Krškega. Šolal se je s Tiffernovno ustanovo na Nemškem in postal pozneje pridigar v Ljubljani. Kasneje se je potikal po gradovih in pozabljen umrl. Pri prestavi svetega pisma se je oziral na vse Jugoslovane in razložil v dostavkih vse besede, kak pomen imajo v drugih slovanskih jezikih. Zlagal je tudi cerkvene pesmi.

Josip Jurčič je spisal o njem povest z imenom Juri Kobilica, kakor ga je ljudstvo imenovalo.

Najbolj čisto slovenščino izmed vseh protestantov je pisal Sebastijan Krelj, doma iz Vipave. Njegovo delo je slovenska postila, to je zbirka postnih pridig za nedelje in praznike.

Za protestantovske dobe je nastala v Ljubljani tudi slovenska tiskarna leta 1575, katero je pa protireformacija uničila.

Tudi protestantstvo je bilo kmalu uničeno. Nastopil je navdušeni škof v Ljubljani, Tomaž Hren, ki si je vzgojil izbornu duhovščino. Med ljudstvom tuja vera itak ni bila pognala globokih korenin. V zvezi z katoliškim vladarjem Ferdinandom sta proglašala protestantovske pridigarje iz dežele in ljudstvo je kmalu pozabilo tujo vero, ker je videlo, da tudi po novi veri nima nebes na zemlji. Protestantje so ostali nekateri graščaki, ki so pa tudi v novi veri ravno tako pritiskali kmete kot prej. Ker se je bilo protestantstvo razširilo zlasti potom tiskane knjige, so se začele slovenske protestantovske knjige sežigati. Tako je prišlo, da imamo danes žalibog ohranjenih zelo malo teh zanimivih spomenikov našega jezika v 16. stoletju.

Tomaž Hren je jel sedaj sam pisati slovenske katoliške knjige in kmalu je dobil mnogo posnemovalcev. Nastopila je katoliška doba; protestantovska pa je zapustila pri nas samo dobre nasledke.

R.

Drobtine.

Mnogo sovražnikov, mnogo časti! Pač redkokdaj se je kateri izdelek toliko ponarejal, kot že 40 let obstoječe Brazay-Francovo žganje. Zbog svoje izborne kakovosti in presenetljivega učinka je doseglo svetovno slavo, kaj čuda tedaj, da se ponuja množina Francovih žganjskih vrst, ki pa niti z daleka ne morejo doseči uspeha tega Brazay-jevega izdelka. Pri nakupu naj se tedaj v lastnem interesu pazi na ime Brazay-jevo Francovo žganje, ker le to jamči za njegovo pristnost in učinek.

Razburljiv sosed. V Pensilvaniji je dospel zvečer neki popotnik v malo vasko gostilno in zahteval sobo. Krčmar mu je odgovoril, da ima še eno na razpolago, toda zraven stanuje neki gospod, ki je jako nervozen, naj torej pazi, da ga ne bode motil, kar je potnik seveda slovesno obljubil. Toda, ko se je začel slačiti, je spustil čevljev na tla, kar je povzročilo ropot. V hipu se je spomnil, da mora biti tih, in postavil je prav tiho drugi čevljev na tla. Kar pa nekdo potrka na vrata in ko jih odpre, stal je pred njim »nervozni« gospod, ki mu je ves razburjen zaklical: »Vraga, zakaj pa vendar ne sezujete še drugega čevlja!«

Socialnodemokračka olika. Ko so pred kratkim nesli v Budapešti umrlega socialno-

demokračkega mesarskega pomočnika Jožefa Kühnerja k pogrebu in je na zahtevo žene prišel zraven tudi duhovnik, ga je okoli 200 socialnih demokratov sprejelo s klici »Proč«. Vendar je duhovnik lahko blagoslovil truplo; ko pa je začel moliti običajno molitev za pokojnika, je nastopil neki vodja socialistov in imel govor, v katerem je protestiral proti vmešavanju duhovnika. Socialisti da bodo tudi v prihodnje preprečili udeležbo duhovščine pri pogrebi proletarcev. Duhovnik je mirno počakal konca govora, potem pa protestiral proti motenju pogreba. Ko so hoteli zapeti nagrobnico, so sodrugi začeli delavsko pesem, nakar so se odstranili. Zoper demonstrante je vložena ovadba.

Svoboda v socialno demokračkej Francoski. Kakor znano, nameravajo na Francoskem že dolgo začeti z generalnim štrajkom, da dosežejo osemurni delavnik, česar seveda v »svoje« republiki reči sodrugi ne morejo doseči drugače. S štrajkom je grozilo tudi nekaj poštinih uslužbencev, toda slabo so nalezli. Ministrski predsednik Clemenceau in poštini minister Bartou sta se takoj posvetovala glede poštinih in brzojavnih uslužbencev in sklenila uvesti disciplinarno preiskavo. Mehaniki pri pošti, brzojavu in telefonu so iz strahu pred kaznijo izrazili svojo vdanost. Pri nas so nedavno poštini uslužbenci lahko štrajkali, oziroma izvrševali pasivni odpor, socialist Clemenceau v »svobodni« Francoski pa tega ne dovoli in socialnodemokračski delavski minister se ob tem prav nič ne gane.

Zanimiva protekcija. Nedavno je prišla k nekemu francoskemu ministru jako lepa ženska in ga uljudno prosila, naj bi blagovolil vsaj nekoliko povišati njenega soproga. Ljubki nasmeh, spremljajoč ponižno prošnjo, je imel najboljši uspeh. Minister je takoj ugodil prošnji. Kmalu potem je bil pri ministru sprejem, pri katerem je bil navzoč tudi povišani uradnik. Minister ga je ugledal in takoj poprašal, kako je zdravje njegove gospe soproge. Uradnik je naredil debele oči in začuden vprašal: »Moje soprogi? Gospod minister, saj sem vendar neoženjen!« — — — Še večje oči je naredil minister in sedaj premišljuje, kdo se je zavzel za uradnika.

Velik prijatelj živalij je bil nemški pesnik Friderik Rihter (Žan Pavl). Pes njegov ga je vedno spremljal. Tiči, ki jih je imel v sobi, so mu skakljali po papirju, ko je pisal. Imel je tudi vdomačeno veverico, ki mu je sedela navadno na rami, kadar se je sprehajal zunaj mesta. Nekega dne je imel biti za botra otroku svojega prijatelja. Pozabil pa je pustiti veverico doma. Vtaknil jo je v žep pri suknji in jo z levo roko držal v žepu, dočim je z desnico držal otroka pri krščenju.

Junaška mati. V Parizu živi v neki hiši v šestem nadstropju žena s svojim 18 mesecev starim otrokom. Ko si pripravlja južino na samovarju, ga naenkrat raznese in naglo je bila v plamenu postelja v bližini. Žena pograbi otroka, hoče skozi vrata, a bilo je že vse v plamenu. Hitro odpre okno in zleze z otrokom v naroju na ozki, do 20 cm. široki opas ali zidec. Pride do bližnjega okna, a bilo je zaprto. S težavo gre dalje svojo nevarno pot do drugega okna. Tam pa so jo že čakali ljudje in ji podajali nasproti svoje roke. Najprej jim izroči otroka, potem potegnejo še njo notri in sedaj šele jo zapiščajo moči, da se zgrudi nezvestna na tla.

Ponesročil se je dne 9. januarja v Rock Springu Vijo v premogovem rovu naš rojak Ivan Debevec, doma iz Bezuljaka pri Cirknici. Sedaj se nahaja v bolnišnici že mesec dni, a je upanje, da okrevi. To je še bolj žalostno, ker je pred enim letom tudi brata ubilo.

Papiga — pregnala tatove. Iz Pariza poročajo o jako zanimivem dogodku, kako je papiga odvrnila nesrečo od hiše svojega gospodarja. Neke noči so tatje udrli v hišo bivšega poslanca Girarda. Gospod Girardi, ki je bil v postelji in je slišal, da so lopovi udrli v hišo, si ni upal tatove preplašiti s strel iz revolverja, ampak je ves preplašen čakal, kaj da se zgodi. In zgodilo se je nastopno: Naenkrat so lopovi slišali hreščeči glas, ki jim je zaklical: Bon jour, messieurs, bon jour! (Dobro dan, gospodje, dobro dan!) Ko so lopovi to slišali, menili so, da so odkriti ter so pričakovali strel iz revolverja; da se pa izognejo, so pričeli bežati ter niso pustili le že nabranega plena, ampak tudi še svoje lastne orodje, ki so je prinesli seboj. Gospod Girardi se je tedaj hrabro izvil iz postelje, prižgal svečo ter prinesel papigo, ki zjapodila v beg tatove, velik kos sladkorja, kakoršnega ni še v svojem življenju dobila.

Kako si je perzijski šah izbiral zdravnika. Perzijski šah je obolel. Napiše imena vseh evropskih držav na posamezne listke in jih dene v koran (sveto knjigo mohamedancev). Potem prelistuje knjigo in iz nje pade list z napisom Nemčije. Zato si je dal poklicati zdravnika iz Nemčije.

Otroško zaupanje. Neka gospa v Liverpoolu na Angleškem je med drugimi pismi pomotoma prejela tudi pismo z naslovom: Ljubemu Bogu v nebesih. Zadal pa je pristavil na ovitek poštni uradnik opombo: »Radi nezadostnega naslova se ne more dostaviti.« Videlo se je, da je pismo pisal človek, ki še ni vajen pisanja. Gospa odpre pismo, in na malem koščku papirja je bilo zapisano: »Ljubi Bog, ozdravi moje ubogo mater. Piše se I in stanuje v ulici Hutington.« To pismo je pisala šestletna hčerka neke bolne matere. Gospa, ki je dobila pomotoma pismo, je poizvedovala po bolni ženi, ki se je nahajala v skrajni bedi. Gospa je dala poklicati zdravnika in je oskrbela, da bolnici in otroku ni bilo treba trpeti pomanjkanja. In ko je ozdravela, ji ni bilo treba stradati z otrokom, ker ji je dobra gospa oskrbela dela. Previdnost božja je bogato poplačala otroško zaupanje.

Napoleonovo srce. Ko je Napoleon I. umrl na otoku sv. Helene, so vzeli iz prsi njegovo srce, da je shranilo. Angleški zdravnik, kateri je prevzel srce, je je dejal v srebrno skledo polno vode. Ko se je podal k počitku, je prižgal zraven skledo dve sveči. Bil je res nemiren, ni mogel trdno zaspati, mučila ga je skrb za dragocen zaklad, ki mu je bil izročen. Ko je nekoliko zadremal, vzbudi ga lahen ropot, kakor bi kaka žival skočila na tla. Hitro ustane in kmalu se prepriča, kaj je. V sobi je bila velika podgana, ki je vzela srce iz skleda, in je je skušala spraviti v svojo luknjo. Malo je torej manjkalo — in srce Napoleonovo bi izginilo s podgano vred.

Liberalci se norčujejo iz sv. očeta Pija X. Poročali smo v zadnjem »Domoljubu«, da je sv. oče podelil svoj blagoslov raznim katoliškim društvom v Ljubljani. Liberalci so takoj pograbil in v »Narodu« se grdo norčujejo iz papeževega blagoslova, češ, naj svoje žegne le zase ohrani, Slovencem jih ni treba. Ostudna je ta pisava. Glasilo štajerskih liberalcev »Narodni List« je imenoval sv. očeta puntarja, predzadnji »Učiteljski Tovariš« tudi piše da huška sv. oče francoske duhovne na upor proti državi. Toda nesramne laži trosijo liberalci po svojih listih o poglavarju sv. cerkve. Sram jih bodi!

Čin blaznega. V Berlinu je v pokojeni ognjegaški stotnik Landesfeld po prepričanju ustrelil svojo taščo, nevarno ranil svojo ženo in smrtnonevarno prihodnjo svojo sinah, neko 20-letno delavko. Nato se je sam javil oblastim.

Obstreljevana vas v miru. V bližini pruske vasi Altrach je imelo topničarstvo strelne vaje. Nenadoma je padla granata v vas, sledila ji je druga. Prebivalci so pobegnili. Seveda so streljanje takoj prekinili. Sreča je bila, da je bila granata nabita z manj nevarnimi snovmi.

Vožnja v Ameriko podražena. Za deset odstotkov so podražili cene potnikom v medkrovu Hamburg-Amerika črta za vožnjo v New-York.

Rad, skopuštva. Lakote je umrl v Ibbenbüren na Pruskem 70 let star upokojen rudar. Po njegovi smrti so našli v cunjah mnogo zadolžnic in 25.000 mark v gotovini.

Kača ustavila uro. V Lancestru se je nenadoma ustavila ura v stolpu Mestne hiše. Došli urar je preiskujoč, zakaj je nehala kazati, v svojo grozo opazil, da v kolesju spi velika črna kača. V strahu je nehote premaknil kazalec, s čimer je zbudil tudi kačo, ki je takoj hotela napasti ubogega urarja. V strahu je skočil na okno stolpa in se obesil ven ter visel »med nebom in zemljo« toliko časa, dokler ga niso ugnali ljudje. Takoj je prihitel stražnik, ki je z revolverjem ustrelil kačo.

Socialnodemokratska človekoljubnost. Na Dunaju je prišel v soc. demokratsko konsumno društvo na Lerchenfelderstrasse berač, proseč miloščine. Prodajalka ga pošlje k uradniku, ki je sedel v ozadju. Ko je prišel k njemu, potegnil je ta iz predala steklenico sodavice in mu jo brizgne v obraz. Ubožec je rabil dolgo časa, predno je mogel zopet spregledati in revež je moral oditi zasramovan in užaljen. V najlepšo luč to dejstvo vedno povdarjanje ljubezni rdečih sodrugov do proletarcev gotovo ne postavlja.

Vesti iz Amerike. Na Karolinskih otokih je bil 20. marca tako silen orkan, da je bilo ubitih nad 300 oseb. — V bližini mesta Bartlett je skočil iz tira vlak; ubitih je bilo pet oseb, ranjenih pa 20. — Standard Oil Co., pri kateri je tudi Rockefeller, je obsojena v prvi instanci da mora plačati 29.260.000 dolarjev kazni, ker je nepostavno dobila od Chicago & Alton železnice izredne cene za prevažanje svojega blaga. — V zadnjih 20. letih je bilo v Združenih državah Severne Amerike ločenih nad eden milijon zakonov. Tožba za razpoko je bilo vloženih 1.500.000, toda 500.000 so jih sodišča odklonila. — Brez sledu je izginila Irena Fischer iz Cincinnatija, kar vzbuja veliko senzacijo, ker ni imela prav nobenega povoda. Vse poizvedovanje je zastoj. — Listi so poročali, da je hotel neki anarhist umoriti Carnegia. Sedaj se je izkazalo, da je bil dozdevni »anarhist« preprost mlekar, ki je hotel prinesiti Carnegiju v odkup patent za nov način moljenja.

Trговец z deklicami. V Zagradi na Primorskem so zalotili nekega trgovca s človeškim blagom, ko je nameraval s štirimi deklicami iz tamošnje okolice odpotovati. Pri telesni preiskavi so našli pri njem več tisoč kron. Izročili so ga okrajnemu sodišču v Gradiški, deklice pa so poslali domov.

Kandidat na shodu umrl. Češki radikalec je imel shod v nekem kraju svojega volivnega okraja, kjer je kandidiral proti nekemu socialnemu demokratu. Med govorom ga je zadela kap in padel je mrtev na tla.

Strašen čin je izvršil v Münstru trgovec Gehrke. Šel je s svojimi tremi otroci na sprehod in jih peljal v neki gozd. Tam jih je pozval, naj se igrajo z njim »slepe miši«. Ko je otrokom zavezal oči, je potegnil iz žepa revolver in vse tri ustrelil. Gotovega vzroka tega strašnega čina ne vedo.

Statistika. Na Koroškem je bilo pretečeno leto v krški škofiji 375.969 katolikov, 20 tisoč protestantov, 589 nezdedjenih Orkov in 244 Judov. Otrok je bilo rojenih 11.774, izmed

katerih je bilo 7286 zakonskih. Najmanj nezakonskih otrok je bilo rojenih v dekaniji Trbiž in Koče. Umrla je 8411 oseb, med temi 3286 otrok. Poročenih je bilo 2317 parov. Odpadlo je od katoliške cerkve 96 oseb, nazaj prestopilo pa 38 oseb.

Kako so Nemci na Češkem »stiskani«. Proračunski odbor češkega deželnega zbora je dovolil podporo za češko deželno gledališče v znesku 288.000 K in za nemško gledališče v znesku 296.000 K. Vrhutega je bila dovoljena podpora 81.000 K za nakup prostora, na katerem se bode zidalo dekoračno skladišče nemškega gledališča. In potem še Nemci na Češkem vpijejo, da so »stiskani«!

Najbogatejši človek. Rockefellerja so dosedaj smatrali za najbogatejšega človeka na svetu. Sedaj pa poročajo časopisi o še večjem bogatašu, nekem Weyerhausnu, ki je lastnik več nego 50.000 kvadratnih milj gozdov, ki se nahajajo v državah Washington, Oregon in Minnesota v Severni Ameriki. V teh gozdih je na tisoče žag in tvornic za lesne izdelke. Weyerhausen niti sam ne ve, koliko znaša njegovo premoženje.

Velika nesreča se je dogodila v Draždanih. Vodnik avtomobila trgovca Beckerja je povozil nekega delavca in njegovo ženo. Žena je bila takoj mrtva, mož pa težko ranjen.

Preiskovalca Afrike, dr. Volza iz Berna, so v Liberiji umorili zamorci.

Poboj med cigani. V bavarskem obmejnem mestecu Lorencut so se medseboj sprijele ciganske čete. Obdelovalci so se z noži, motikami in samokresi, tako da je mnogo bilo težko ranjenih. Kar jih niso nesli v bolnišnico, so jih pa spravili v zapor.

Italijanski komedijantje aretirani radi ovadustva. Pri Senju so aretirali neko četo italijanskih komedijantov, ki je hodila okoli z opicami. Četa je popolnoma ignorirala denar, katerega so ji igralci metali in s tem je postala sumljiva. Aretiranje dolže, da so v službi Italije.

Proslava blagoslavljenja nove vseučiliške zastave in 35letnica hrvaškega akademičnega podpornega društva se bo slavila o Binkoštih v Zagrebu.

Obsojeni generalni guverner. Disciplinarni svet nemškega cesarja v Potsdamu je odpuštil iz službe dosedanega guvernerja v Togu Horna in mu znižal pokojnino za eno tretjino. Ravnal je z nekim zamorcem tako grdo, da je umrl.

Narodnogospodarstvo

Kako ravnati z živino ob požaru?

Znano je, da ob požaru živina če se izžene iz hleva, tišči zopet nazaj v hlev. Vzrok je velika svetloba plamena, ki je pa žival ni vajena. Prestraši se in išče po svojem nagonu varnega mesta in to predvsem tam, kjer je vajena biti, v hlevu. Kjer pa živina v hlevu ni privezana ali vsaj trdno ne, se ob požaru iztrga in se vsa, kar je opažati posebno pri konjih in ovcah, skupaj zbere na en kraj in je skoraj ni mogoče narazen spraviti. Ogenj jim je nenavadna prikazen vsled tega postanejo živali prestrašene in nemirne in nevarnost jih sili takorekoč k skupni samoobrambi. Zato si poiščejo ob taki priliki najtemnejši kot v hlevu.

Ob požaru je treba gledati na to:

1. da ne odvežeš vse živine naenkrat.
2. da jim zavežeš oči in jih posamezno izpelješ iz hleva.
3. Da le v največji sili odvežeš vse in potem eno žival iztiraš s silo iz hleva in nato

druge za njo. Seveda je najpripravnije v takem slučaju, če ima hlev dvoje vrat, da izženeš živino na oni strani, kjer še plamen ni tako silen.

Perutnino ti je treba poloviti in zapreti v kak drug varen kraj ali pa tudi spraviti v vreče, pri tem pa je paziti, da se ne zaduši. Prašiče, če jih ni mogoče izgnati, je najbolje povezati in prenesti na varen kraj.

Največkrat se ob požaru pozabi na čebele, ki se zaduše vsled vročine in dima. Zamaši izhod in znosi panje na varen kraj; tam odmaši izhod, da se živalice ne zaduše.

Pri vsem delaj sam mirno, varuj se vpitja! Pri odvezanju živine je najbolje, da to stori gospodar sam ali hlapec, ker je živina vajena njih glasu in se da lažje voditi.

Večja nevarnost je tam, kjer se v hlevu odpirajo vrata na znotraj. Vse tišči k vratom, ki jih pa vsled tega ni mogoče odpreti. Če ni pomoči od zunaj, da bi se vrata razbila, je skoraj ni rešitve iz ognja.

Opozarjamo, da veljajo znižane cene knjig »Katoliške Bukvarne« le še do 31. majnika t. l. V ceni nižanje knjige so sledeče: **Nevesta Kristusova**, ali podučna in molitvena knjiga za pobožne krščanske device. Rdeča obreza samo 2 K, zlata obreza samo 2 K 60 v. S poštino 20 v. več. — **Pot v nebesa** ali življenje udov tretjega reda sv. Frančiška. Rdeča obreza samo 1 K 80 v. S poštino 20 v. več. — **Sv. Frančiška Saleškega Filoteja**, ali navod k bogoljubnemu življenju. Rdeča obreza samo 1 K 50 v. zlata obreza 1 K 90 v. S poštino 20 v. več. — **Rafael**, ali nauki in molitve za odraslo mladino. Rdeča obreza samo 1 K. S poštino 10 v. več. — **Kruh nebeški**, ali navod pobožno moliti in častiti presveto Rešnje Telo. Z zlato obrezo samo 2 K. S poštino 20 v. več. — **Trojna božja pot** s svetimi stopnicami. Broširano samo 30 vin., vezano 50 vin. S poštino 5 vin. več. — **Kmetom v pomoč**, samo 20 v. S poštino 5 v. več. — **Zgodovina cerkljanske fars**, samo 90 vin. S poštino 20 v. več. — **Vojska na Daljnem Vzhodu**. Broširano samo 3 K 80 v., vezano samo 4 K 90 v. S poštino 30 v. več.

Zvita butica. Pri Parizu je bila velika ljudska slavnost. Postavljenih je bilo več kolib, kjer se je ponujalo ljudem razne zabave. Na neki kolibi je bil velik napis: »Vidi se samo danes! Najvišja zver na svetu: Tiger, ki je bil živ vjet.« Mož, ki je ostal pri vratih, je vabil ljudi notri za 15 centimov. Otroci se ni pustilo notri, češ, da je zver predivja in prestrašna. — Kmalu je bila koliba polna radovednih ljudi. Mož, ki je pobiral vstopnino, je stopil na mali oder in prosil ljudi, naj bodo prav mirni, ker je zver silno razdražljiva. Nato izgine za odrom. — Ljudje z največjo napetostjo pričakujejo, da se jim zver prikaže. Kar nastane velik šum za odrom, verige rožljajo in čuje se klic na pomoč. V tem pa plane na oder igralec in kliče: Za božjo voljo bežite, bežite, bežite. Tiger se je odtrgal z verig, raztrgal je že mojo ženo; kmalu pridrvi še sem. Ljudje vsi preplašeni drve ven in beže proč od kolibe. — Igravec pa si je zadovoljno mel roke, da je ljudi tako »nafarbal« in si na lahek način pridobil nekaj denarja.

Prilodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dne 23. maja 1907.

Loterijske srečke.

Dunaj, 20. aprila	34	40	52	33	45
Gradec, 20. aprila	69	74	2	3	58
Trst, 13. aprila	34	49	31	8	37
Linc, 13. aprila	30	56	78	23	79

Južno nemška predilnica

išče zdravega, oženjenega moža kot

mazača ali kurjača.

Predznanje ni potrebno. Stalna služba. Začetna plača 40 K v 2 tednih. Stanovanje z vrtom pri tovarni. Dobre šole v kraju. Selilni stroški se dajo pred-ujemoma. Ponudbe pod **S. G. 7669 na Rudolf Mosse, Stuttgart** (Wirtemberško). 1032 2—2

Postavbo zavarovano.

Vasko ponarejanje kaznivo. Edino pristen je 85 18

Thierry-jev balzam
z zeleno znamko »redovnica«.

Cena iz majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centilijsko mazilo proti vsem le tako stari ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: s lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej. — Obe domači sredstvi sta povsod znani in slovita kot najboljši. Naročila se naslavljajo na:

Allein echter Balsam Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.

A. Thierry je Pregradi Brošura s tisoč originalnih pism gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah.

Stopalnik, žličar za omoke, priprava za krompir vse 3 komade za 25 kr. Držalo za brisačo, umetno izrezljano in vezeno s steklom 25 kr.

Revolucijo

je provzročila velikanska kupčija naštetih stvari po 25 kr. Da omogočim tudi onim, ki bivajo po deželi, nakup teh neverjetno cenih reči, sem izdal cenike z nekaj tisoč naslikanih stvari po 25 kr.; dcblva se tudi blago po višji cen. Razpošiljam te cenike na zahtevanje vsakomur poštino prosto, kateri postane gotovo moj odjemalec.

Izvozna hiša Hermann Auer, Dunaj, IX./2. Nussdorferstr. 3.—X. (krščanska trdka).

Krepkega učenca, 14 do 16 let starega sprejme takoj za kovaški obrtnik Ivan Mesojedec, kovač v Cerknici pri Rakeku. 1040 2-2

FRANC JOZEFOVA gorenjska voda.

„Slava Mariji“

ob tristoletnici Marijine družbe se še vedno dobi v „Katol. bukvarni“ v Ljubljani po 40 v. izvod.

Traonik se proda zaradi zemljiških prememb. Merl 3 orale in leži poleg dovorne ceste; na travniku raste več večjih hrastov. — Več pove **J. Bizant v Preski, p. Medvode.** 1010 2

Edina domača trdka

ki prodaja snovi za napravo domače pijače, bodisi na vodo, droži in tropine. Cene so nižje, kakor povsod drugod snovij pa daje več. Moj prednik je prodajal nad 20 let te snovi; jaz jih že 7 let v splošno zadovoljnost oddajam. Cene so zopet znižane. Zahtevajte cenik. Slovenec, zaupaj domačinu! **Fr. Humljak**, trgovina s špecerijskim blagom, delikatesami in poljskimi pridelki. **Gradec, Auen-bruggerjeva ulica 26.** 2424 8

Sprejemem takoj več krepkih

valencev za kovaški obrt

14—15 let starih, poštenih starišev. **Ivan Demšar, kovaški mojster, Ljubljana.** 667 6

Zahtevalte brezplačno dopošiljatev mojega ilustr. cenika z nad 1000 slikami. Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vzame nazaj za popolni znesek.

Slika 1/2 nav. velikosti. 1057 3—1

Št. 365
srebrna dam-ska remont gl. 3-50

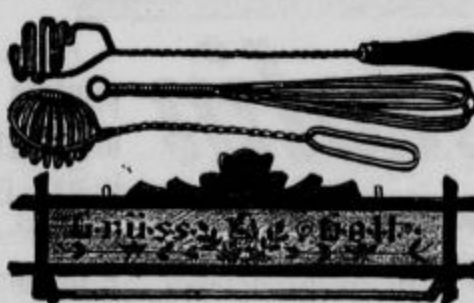
Št. 322
srebrna moška remont. 3-50

Št. 337
srebrna s sidro 15 kamnov gl. 5.— dvojni plašč gl. 6-50

Št. 341 srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamnov, posredno močna gl. 7—9-50

Anton Kiffmann

največja tovarniška za-loga ur, zlatnine in srebrnine. Izvoz v vse dežele. **Maribor L. B. — Štajersko.**

Svete podobe v steklenem poklopu 15 cm vi-soke prekrasne 25 kr.

Mi

lahko pogrešimo vsa čudezna sredstva, čudezne balzame, mi hočemo le reelni, preizkušeni, bolečine lajšajoč, krite žile ter živce krepilni, udno slabost odstranjujoč, osveževalno in zdravilno učinkujoč Fellerjev fluid s z. »Elsa fluid«. Dvanajstletica za poskušnjo 5 kron franko. Ne vemo, kaj je gorečica, pehanje, bolečine v želodcu, zaprtje, nam prijažo Feller-jeve odvajalne Rabarbara-kroglice s z. »Elsa-kroglice«. 6 škatlic franko 4 K. Izdelovatelj E. V. FELLER v Štubici, trg Elsa št. 16, Hrvatsko.

387 IX

Ceniki zastonj in franko.

Priznana najboljša oljnata barva.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Najnižje cene.

Najnižje cene.

Sprejme se več

drvarjev

proti dobri plači za celo leto. Naslov: **Oskrbništvo gručine Boštanj**. Pošta: Radna, Kranjsko, železnična postaja **Sevnica** na Štajerskem. 924 5-4

MASTIN

doktorja pl. Trnkóczyja krmilno varstveno sredstvo se dobiva pristno pri trgovcih le pod imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec ga primeša krmu vsaki domači živali. Najvišje medalje na razstavah in tisoči zahvalnih pism pričajo o velikih uspehih, ki se dosežejo z mastinom. 187 26-8

Tovarniška zaloga: lekarnar **Trnkóczy**, Ljubljana.

radi svojega izbornega higijeniškega in kosmetičkega učinka **je ne doseže nobeno drugo milo.** **Brazay** Napravljiva kožo čisto, nežno in prožno, lepo polt, krepi kite in učinkuje razkuževalno. Neobhodno potrebno za vsako toaletno mizo in vsako otročjo sobo 971 III

Cena komadu 70 v., 3 kosi v elegantnem kartonu K 7. Dobi se povsod, kjer ne, naj se obrne na

Brazay, Dunaj III 2, Löwengasse 2 a.

Tovarna za stole Franceta Šolgeljna na Bregu, p. Borovnica, Kranjska

izdeluje

vsakovrstne stole

od preprostih do najfinjših po najnižjih cenah brez konkurence. Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo 2805 26-10 zastonj in franko.

Stanje hranilnih vlog: nad 22 milijonov K.

Rezervni zaklad: nad 768.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

1083 13-1

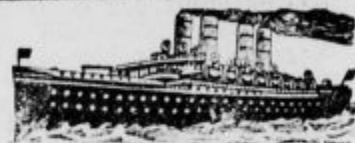
Vljadno se priporoča
trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Stari trg št. 10.

Velika zaloga. — Solidno blago. — Zmerne cene.

2178 52-33

„Harvard Line“ Trust-New-York je najpripravnost, najcenejša in najboljša pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker kod ni daljšajše mornarske vožnje po raznih železnica, nobenega prevoznega sredstva in sploh nobenih postranskih stroškov mej potje. Parniki so prostorni, varni, srečni in snodni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik 2004 53

Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Kdor kupuje

gvantno blago za moške in

ženske, najde veliko izber in

605 ugodne cene pri 7-5

R. Miklauc, Ljubljana

Stritarjeve, (Spitalske) ulice št. 5.

Sirolin

Povečuje slast do jedi in težo telesa, odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja, močno potenje. 2209 D 44-27

Priporočajo vsak dan pri pljučnih boleznih, kataris oslovskemu kašlju, škrofulozl, Influencl □ □ □ mnogoštevilni profesorji in zdravniki.

F. Hoffmann - La Roche & Co., Basel (Švica).

„Roche“

Dobiva se z zdravniškim receptom po 4 K steklenica.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, prosimo zahtevajte vedno: izvirni zavitek „Roche“.

Krepkega dečka pošteni, krščanski sta-
rišev sprejme takoj kot
vajenca z vso oskrbo **Janko Šink**, sve-
čar in lektor, Kranj. 1078 1

**Moderni
recepti za kuhinjo
so vsakdanja potreba.**

Dobe se le z vsakdanjo rabo

Ceres jedilne masti,

Tovarna hranil „CERES“ razpisuje tek-
movanje v kuharskih receptih z dobitki
v skupnem znesku 5.000 K. 246 6-2
Natančnejši pogoji se izvedo pri vsakem
boljšem trgovcu brezplačno. — —

**„DEERING“: Vsem naprej
„ROBERT & CO., DUNAJ**

**Deering-največja specialna
tovarna na svetu za žet-
vene stroje.**

Prednosti:

Zelo lahko vlačjenje. Najboljša
snov. 1100 6-1

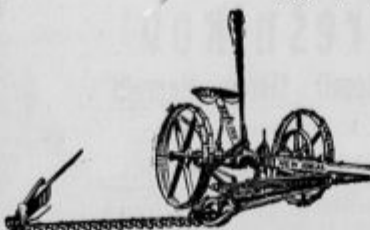
„Jednakostavna“ konstrukcija.
Priročno oskrbovanje.

Novo! Novo!

„Ideal“ je kralj
vseh lahkotekočih ko-
silnih strojev za travo
in zelenjad.

Samo zastopnik:

F. R. STUPICA, Ljubljana.

Goddam!

Konečno vendar naglo in zanesljivo učinkujoče
sredstvo **proti kurjim očesom**

Cook & Johnsons
amerik. patent

rlinčica za kurja očesa

1 kom. 20 vin., 6 kom. 1 K, po pošti 20 v. porto.
Dobiva se v vseh lekarnah monarhije in v me-
dicinalnih drogerijah itd. 1085 10 1

Naznanilo. „CERES“ tekmovanja Ceres 5000 kron.

Razsodišče za presojo navodil za močnata
jedila (cene 10.000 K) je že marljivo pri delu. Na
prošnjo tovarne Ceres bo skupno razsodišče pod
nadzorstvom predsednika prof. ravnatelja Hessa
na Dunaju praktično preizkusilo poslana navodila.
Poteklo bo torej še nekaj časa predno se naznani
konečni uspeh. Obenem se opozarja, da je razpi-
sanih **še 5000 K** za navodila za vsa druga je-
dila. Možno je pa tudi pošiljati še nadalje recepte
za močnata jedila, toda ta imajo pravico samo pri
konkurenci za 5000 kron. 727

„Katoliška bukvarna“ v Ljubljani

ima v zalogi knjigi, kateri je uredil in izdal
dr. E. Volčič v Novem mestu:

1. **Civilno-pravdni red in sodni pra-
vnik** z drugimi civilno-pravdnimi zakoni.
Knjiga je popoln zbornik pravil označene
vrste; koncem stvarne je obširno stvarno
kazalo v slovenskem in hrvatskem jeziku.
— Obseg XII in 909 strani; cena vezani
knjigi 8 K broširani 7 K — s poštnino
0,55 K več.

2. **Odvetniška tarifa** določila o slov. in
hrvatskem jeziku pred sodišči; sodne pri-
stojbine. Obseg 75 strani (20 tabel), cena
1,80 K s poštnino 2 K. — 578 5-4

Posestvo: 1103 1

nova z opeko krita hiša in
gospod. poslopje, v dobrem
stanu, boljša samem, ure
od Krke, 15 oraj nji, travni-
kovin gozda, vseblizu doma
proda **Jos. Bradoč**,
M. Lese 8, p. Krka, Dolenj.

1 žepna ura z verižico 3 K

1 eleg. žepna ura
z Gloria srebr. zlat.
Rosvopi s pozlač.
verižico, na sidro
samo 3 K, 3 kosi
samo 8 K. Podlaga
se po povzetju ali
denar naprej.

1088 1
Centralna razpošiljalnica ur
S. Urbach, Krakov 95.
Genik zastoj in franko.

Bolezni v nogah

dravi in razpošilja prospekte zastoj **Hauptmann**
v Chemnitz i Dresdenstr. 13/1. na Saškem. 930 4

I. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklo

Aug. Agnola,

Dunajska cesta 13a, poleg Figovca
se priporoča prečistiti duhovščini in p. n. slavn. občinstvu za napravo cerkvenih oknov z umetnim steklarstvom ali slikanje na steklo, stavnih del, naprav, okvirov, itd. itd. — ima tudi v zalogi različne posušene in steklene posode za namizje gostiln in zasebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah — Narisi, ceniki in proračuni na zahtevo zastoj, mnoga spričevala za dovršena dela so cenjenim odjemalcem v ogled na razpologo. 1804 52-40

Stampilije

vsake vrste, paginir. in numer. str. je kauč. tiskarn. itd. dobavlja v solidni izvršitvi

459

J. Lewinson,
Dunaj 1/25, Adlergasse
Nr. 12. — Telef. 12179.
Filiala Odessa. Cenik
zastoj in tranko. Zastopniki se iščejo.

Pozor, kmetice in dekleta.
V moji lekarni praksi, katero izvirujem že čez 25 let, posrežilo se mi je, iznajti na boljše sredstvo za rast las, to je Kapilior št. 11. Isti deluje, da poslaneje lasje gosti dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišič, lekarnar, Pakrac št. 65, Slavonija. Dinar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.
b 773 0-8

Ne kupite nobene ure

dokler niste prejeli mojega velikega cenika:

gl. 1-50 gl. 3-50

nikel. Rokopis ure . gl. 1-50
srebrne . 2-
z dvojnimi pektovom . 4-
s 3 srebr. . 5-
plošč. i klena ure . 5-50
prave Rokopis-palet. . 4-50
prave „Omega“ . 1-50
srebr. oklopne varilice . 1-
14karatne slatke ure . 5-50
14karatne slatke vrti . 10-
14karatni slatki praleni . 5-
stenske ure 70 cm . 5-50
z bitjem liki svonu . 5-
z gobce . 6-
z kukavico . 3-50
kuhinjske ure . 3-23
badilke . 1-30
ponedilav teč . 1-50
z dvojnimi zvonom . 1-50
badilko z bitjem in svonom liki svonu . 3-50
Triletno pismono jamstvo, na vsakršno denar nasaj.
Razpošilja po novetju.

Maks Böhnell
urar, zapriseženi sodni cenilac

Dunaj, VI., Margarethenstr. 27 (vlastni hiši)

Zahtevajte moj cenik z 2000 slikami zastoj in poštnina prosto.

Ivan Savnik

pri Besenčanu

na Glavnem trgu v Kranju.

Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega frišnega blaga za moške in ženske obleke, najnovejše mode po jako nizkih cenah.

Velika zaloga židanih in volnenih rut, židanih šerp ter vsakovrstnih potrebščin za šivilje in krojače po tovarniških cenah. Na zahtevo se dopošljejo tudi vzorci. 501 10-10

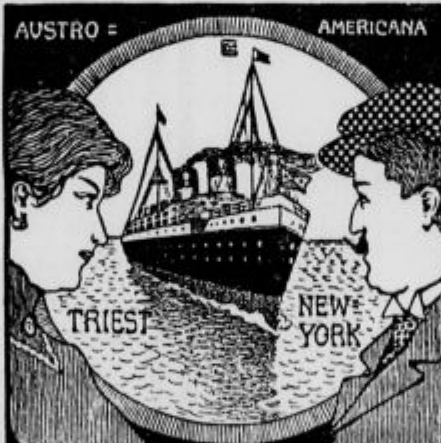

Najboljše žvicarske ure, zlatnina in srebrnina se dobe po najnižjih cenah pri sloveči domači tvrdki 357 20-12

H. Suttner, urar

Ljubljana, Glavni trg, nasproti rotovža.

Prosim zahtevajte nov velik cenik, kateri je ravno izšel in se pošlje zastoj in pošt. prosto

Potniki v Ameriko
Materi želijo dobro, po ceni in za neshvito polevali naj se obrnejo na **Simona Hmetek** v Ljubljani Kolodvorske ulice 26. Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Najboljše domače krepčilo za želodec

(katero tudi gospodje zdravniki radi vživajo) je

rastlinski liker „FLORIAN“

od rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Dobl se pri vseh boljših trgovcih.

Varujte se, da ne bode prevarjeni s kakim drugim, slabim izdelkom!

Pristno je samo blago pod imenom

„FLORIAN“ iz Ljubljane.

F. M. Netschek, Ljubljana

c. kr. dvorni dobavitelj

„Pri veliki tovarni“

Resljeva cesta št. 3, Sv. Petra cesta št. 37

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo velikansko zalogo **na-rejenih oblek** za gospode, dame dečke, deklice in otroke.

Cene nizke! Solidna postrežba.

Velespoštovanjem 873 3

A. Lukič, poslovodkinja.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za uzdržanje dobrega prebavanja. 2444 20-11

Delovanje izvrstno, vspeh siguren.
Cena je za 12 steklenic (1 dvanaajstorič) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu št. 65. (Slavonija).

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

opekarra in tovarna peči, nudijo vsako poljubno množino patent

zarezanih strešnikov

Sistem „Marzola“ (Strangfalzziegel) Sistem „Marzola“

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Najtičnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsak strešnik se zamore n. l. late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji. — Vzoro: in prospekte pošljemo na žejo brezplačno.

Takojšija in najzanesljivejša postrežba. 854 5
Sprejmejo se zastopniki. Sprejmejo se zastopniki.

